

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Актуально

Десять запитань міністру екології та природних ресурсів Ігорю ШЕВЧЕНКУ

СТОР. 4—5

Від щирого серця

Тисяча слів «дякую»

СТОР. 8

Герої в особах

Воєнні будні, або Під захистом «Кобзаря»

СТОР. 9

№ 72 (6076) СЕРЕДА, 22 КВІТНЯ 2015 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Вашингтон обіцяє мільярд доларів кредитних гарантій

Віце-президент США Джозеф Байден у телефонній розмові з Президентом України Петром Порошенком повідомив, що Сполучені Штати готові надати Україні мільярд доларів кредитних гарантій. Він також повідомив про фінансування проектів для надання гуманітарної допомоги вимушеним переселенцям та постраждалим у результаті війни на Донбасі. Петро Порошенко подякував Джозефу Байдену за скерування до України американських військових та проведення спільних навчань «Фіарлес Гардіан-2015» і за особистий внесок у реалізацію цього проекту. «Це нова та важлива сторінка, яка довела стратегічний рівень партнерства між Україною і США», — сказав Президент України, **цитує офіційний сайт глави української держави.**

Учасники з'їзду шахтарів придбали квиток в один кінець

Ситуація у вугільній галузі є критичною і потребує розгляду на найвищому рівні. Про це йшлося під час III з'їзду шахтарів України, який відкрився у вівторок у Києві. До столиці приїхало майже 800 представників вуглевидобувних регіонів, підконтрольних українській владі. «За останній рік майже вдвічі впали обсяги видобутку вугілля, стрімко зростає заборгованість з заробітної плати, різко посилюється зубожіння робітників та соціальна напруженість», — зазначив голова Профспілки працівників вугільної промисловості України Віктор Турманов.

Профспілковий лідер нагадав, що згідно з коаліційною угодою, обсяг державної підтримки галузі планували зменшувати на 20 відсотків щороку, а відтак відмовитися від бюджетного фінансування 2021-го.

Але вже у бюджеті 2015-го на покриття різниці між собівартістю палива та ціною продажу, а також на розвиток шахт, не закладено ані копійки. Це призвело до накопичення боргів у зарплаті та відсутності коштів на елементарні потреби шахт. Одноразове виділення бюджетних коштів на зарплату у профспілках називають подачками, які не розв'язують проблеми.

СТОР. 12

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

За постачання неякісної зброї та військового обладнання можна потрапити за грати

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 21 квітня

На початку пленарного засідання парламент прийняв Постанову про Заяву Верховної Ради України «Про відсіч збройній агресії Російської Федерації та подолання її наслідків» (реєстр. № 2332).

Заступник Голови Верховної Ради Оксана Сироїд, представляючи проект постанови, відзначила, що це — спільне напрацювання представників усіх фракцій коаліції. Метою проекту, за словами О. Сироїд, є створення юридичного підґрунтя для пред'явлення Україною міжнародної претензії до Російської Федерації у зв'язку зі збройною агресією. У цьому документі сформульована хронологія всієї збройної агресії, міститься перелік усіх міжнародних зобов'язань, які порушила Росія, а також всіх негативних наслідків, які зазнала Україна внаслідок окупації та війни. Постанова також містить перелік заходів, на яких Україна послідовно наполягатиме для подолання наслідків збройної агресії з боку Росії.

СТОР. 2

ПОДІЇ

«Соціальні прилавки» для малозабезпечених

На Сумщині продукти харчування за зниженими цінами для окремих категорій громадян реалізують у восьми спеціалізованих магазинах та 109 торговельних відділах.

Влада регіону активізувала проект «Соціальні прилавки» для зниження цінового навантаження для найбільш уразливих верств населення. Цей механізм виявився дієвим: «Соціальними прилавками», у яких торговельна надбавка на певні продукти не перевищує 10 відсотків, користуються ветерани війни й праці, особи похилого віку та малозабезпечені родини.

Найкраще пільгове торговельне обслуговування налагоджено в Буринському, Тростянецькому, Глухівському й Охтирському районах та місті Лебедин, де нині вже функціонують від восьми до 28 пільгових відділів, **інформує наш власкор Іван ЗАГУРСЬКИЙ.**

У травні буде 13 вихідних

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів від 12 листопада 2014 року № 1084-р, на травень припадає аж 13 вихідних і святкових днів. Так, 1 і 2 травня 2015 року (День солідарності трудящих) — це п'ятниця й субота. Тому, враховуючи вихідні й перенесення, буде чотири неробочі дні поспіль. Крім того, День перемоги, 9 травня, також припадає на суботу. Отримаємо три вихідні дні поспіль. До речі, цього року 8 травня українці відзначатимуть ще одне свято — День пам'яті й примирення, але вихідним він не буде. Трійця припадає на 31 травня — неділю, відповідно 1 червня також буде вихідним. Отже, у травні, враховуючи вихідні й святкові дні, буде 13 неробочих днів.

КОРОТКО

■ У Миколаєві конструктори виготовили дослідну модель танка-беспілотника. Ця велика «іграшка» на дистанційному управлінні може здійснювати розвідку, підвозити вантажі вагою до трьохсот кілограмів, виконувати інші функції. Військові вже домовилися з умільцями про спільне доопрацювання машини, **інформує наш власкор Ірина НЕЖИГАЙ.**

■ Аж ніяк не весняна погода продовжує випробовувати мешканців Івано-Франківщини. Шквальний вітер, снігопад, що супроводжувалися блискавками, наробили чимало шкоди: валили дерева на дороги та автомобілі, травмували двох осіб, знеструмили 60 населених пунктів у 10 районах області, спричинили зсуви ґрунту, **передає наш власкор Галина БРУХАЛЬ.**

На підконтрольній Україні території зони АТО залишаються замінованими 32 тис. га — *Мінагропрод*

З Грузією маємо разом долати виклики

Україна і Грузія мають разом долати виклики, що стоять перед ними. Про це заявив Голова Верховної Ради України Володимир Гройсман під час зустрічі з Головою Парламенту Грузії Давидом Усупашвілі в понеділок.

В. Гройсман високо оцінив рівень двосторонніх україно-грузинських взаємин, зазначивши, що нині вони набули особливого значення, оскільки і Україна, і Грузія потерпають від російської агресії та окупації частини їхньої території.

У цьому контексті Сторони високо оцінили рівень взаємодії на міжнародній арені й наголосили, що делегації наших держав мають і надалі координувати свої зусилля в міжнародних інституціях. «Наші взаємини дуже дружні, — зазначив В. Гройсман. — Маємо однакові виклики, і це нас об'єднує. Ми готові до взаємодії, до поглиблення співпраці, до узгодження дій на міжнародній арені».

«Грузія підтримує Україну, її народ у ці важкі часи. Ми солідарні з вами», — наголосив Д. Усупашвілі.

Керівник апарату Верховної Ради України Валентин Зайчук, Голова Верховної Ради України Володимир Гройсман, Голова Парламенту Грузії Давид Усупашвілі.

Голови Верховної Ради України і Парламенту Грузії висловилися за важливість активізації та поглиблення парламентської складової двосторонніх відносин.

В. Гройсман і Д. Усупашвілі обговорили пропозицію Голови Парламенту Грузії щодо започаткування щорічної конференції парламентаріїв України, Грузії та Молдови за участю європейських колег, присвяченої обговоренню процесу імплементації Угод про асоціацію з Євросоюзом, а також іншим актуальним питанням розвитку демократії та безпеки, економіки та міжнародного бізнес-співробітництва.

Сторони погодилися з тим, що такі форуми могли б проводитися почергово в кожній з трьох країн.

«Ми створимо майданчик для країн, які мають спільні проблеми, на якому можемо спільно напрацьовувати питання щодо євроасоціації та шукати відповіді на виклики», — підкреслив Голова Верховної Ради.

Сторони також обмінялися досвідом внутрішніх реформ. В. Гройсман, зокрема, повідомив, що ухвалено низку антикорупційних законодавчих актів; законів, спрямованих на реформування правоохоронної та судової систем, розпочато конституційну реформу в частині децентралізації влади. До кінця квітня, сказав Голова Верховної Ради, планується затвердити План законодавчого забезпечення реформ в країні. «Ми сконцентровані на реформах, — заявив він. — Наше завдання — адекватно реагувати на поточні завдання і будувати довгострокову перспективу».

В. Гройсман і Д. Усупашвілі обговорили питання щодо російської агресії по відношенню до України та Грузії. Голова Верховної Ради наголосив, що Україна у повному обсязі виконує Мінські домовленості, і заявив про необхідність введення на територію нашої держави миротворчої місії, продовження санкцій щодо Російської Федерації, а також посилення оборонного потенціалу України. «Росія робить усе для дестабілізації ситуації, — сказав він. — Але це робить нас сильнішими — крок за кроком ми обстоїмо наші незалежність і суверенітет».

Прес-служба Верховної Ради України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

За постачання неякісної зброї та військового обладнання можна потрапити за грати

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 21 квітня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Під час обговорення більшість промовців підтримали проект постанови. А **Андрій Лозовий (Радикальна партія Олега Ляшка)** перед голосуванням заявив, що кожен депутат, який не підтримає цю постанову, — «ватник і агент Кремля». 259 голосами проект постанови прийнято за основу і в цілому.

Згідно з постановою, Верховна Рада України вимагає від Російської Федерації:

— невідкладно звільнити усіх військовополонених, заручників та незаконно утримуваних громадян України;

— терміново вивести з території України всі військові формування збройних сил Російської Федерації та припинити будь-яку підтримку терористичних організацій на сході України;

— безумовно виконувати Мінські домовленості щодо відновлення повного контролю над державним кордоном з боку уряду України, а також стосовно забезпечення постійного моніторингу на україно-російському державному кордоні та верифікацію з боку ОБСЄ зі створенням зони безпеки у прикордонних районах України і Російської Федерації; забезпечити дотримання режиму державного кордону по всій лінії україно-російського державного кордону;

— негайно повернути анексовані території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя під контроль України;

— повністю відшкодувати всю заподіяну збройною агресією шкоду в обсязі, визначеному у підготовленій Кабінетом Міністрів України консолідованій претензії України до Російської Федерації;

— негайно припинити незаконне (без згоди України) переміщення з території Російської Федерації через державний кордон України вантажів під приводом надання «гуманітарної допомоги» населенню окремих районів Донецької і Луганської областей України;

— відвести від україно-російського кордону збройні сили Російської Федерації.

Опісля депутати прийняли в першому читанні ще один законопроект, який стосується воєнного часу — проект закону про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо відповідальності за порушення законодавства у сфері підтвердження відповідності, виготовлення, виробництва, реалізації, придбання продукції, робіт та послуг, що призвело до створення реальної або потенційної загрози національній безпеці України у воєнній сфері.

Автор законопроекту **Артур Герасимов (Блок Петра Порошенка)**, представляючи законопроект, зазначив, що понад 70 військовослужбовців загинули під час боротьби за Донецький аеропорт лише через те, що були одягнуті в бронежилети та каски неналежної якості. «Постачання неякісної військової продукції — це не просто порушення законодавства, а загроза національній безпеці та обороні», — наголосив парламентарій і додав, що командир військової частини не повинен щодня думати, скільки машин сьогодні заведеться.

Під час дискусії депутати наголошували на тому, що всі причетні до постачання неякісної зброї чи обмундирування повинні понести серйозне покарання. **Павло Кішкар («Самопоміч»)** наголосив, що важливо не так покарати винних у постачанні неякісного військового обладнання та обмундирування, як створити таку систему закупівель, щоб унеможливити корупційну складову. Натомість **Юрій Тимошенко («Народний фронт»)** заявив, що всіх, хто нажився на закупівлі неякісної військової продукції, треба судити за законами воєнного часу. «Я вимагаю зрадників розстрілювати за законами воєнного часу. Якщо ми цього не робитимемо, ми ніколи не зупинимо війну», — заявив у сесійній залі парламентарій. Водночас **позафракційний Юрій Левченко** висловив думку, що під відповідальність мають потрапляти лише державні службовці, а не волонтери чи добровольці.

Згідно із законопроектом, придбання продукції, робіт та послуг оборонного призначення, що не відповідають встановленим стандартам та вимогам технічних регламентів, якщо вони призвели до загрози заподіянню шкоди обороноздатності України, — карається позбавленням волі на строк від двох до п'яти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до двох років з конфіскацією майна. А якщо такі дії вчинені організованою групою чи призвели до тяжких наслідків, — караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років із конфіскацією майна. У цілому прийнято Закон «Про внесення змін до статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (реєстр. №2011), яким надано військовозобов'язаним, на утриманні яких перебуває дитина-інвалід підгрупи «А» віком до 18 років, відстрочку від призову на військову службу під час мобілізації — 282 «за».

Наступний законопроект стосувався пенсій науковим працівникам, викладачам вишів. У цілому прийнято законопроект про внесення змін до Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність», який відновлює отримання наукових пенсій для викладачів.

Ярослав Дубневич, Оксана Продан.

Голова Комітету з питань науки та освіти Лілія Гриневич («Народний фронт»), представляючи законопроект, наголосила, що необхідно виправити помилку, яку закладено під час ухвалення Держбюджету-2015, коли викладачам вищих навчальних закладів, які продовжують працювати, було зменшено розмір уже нарахованих пенсій. Л. Гриневич навела такий факт: у Київській політехніці після змін до законодавства звільнилося 124 науково-педагогічні працівники.

Законопроект передбачає надання права науковцям під час роботи на наукових, науково-педагогічних посадах на отримання «наукових» пенсій, призначених Законом України «Про наукову та науково-технічну діяльність» та тимчасове (до 1 січня 2016 року) обмеження її розміру до 85 відсотків. Тобто з пенсії викладачів-пенсіонерів цьогоріч утримуватимуть 15-відсотковий податок, як і з інших працюючих пенсіонерів.

Під час обговорення **лідер фракції «Самопоміч» Олег Березюк** висловив думку, що старі викладачі мають звільняти місце новим обдарованим науковцям, однак фракція підтримає законопроект тільки тому, що в сфері технічної вищої освіти виникла катастрофічна ситуація з науковими кадрами. А **Микола Томенко (БПП)** звернув увагу, що виникла ситуація, коли у технічних вишах взагалі нікому викладати. На його переконання, треба виправити помилку уряду — повернути професуру, яка творить українську науку, а також повернути у всіх вишах обов'язкове викладання української мови та історії.

У першому читанні також прийнято проекти законів «Про внесення змін до Закону України «Про екстрену медичну допомогу», яким передбачається встановити надбавки до зарплати медпрацівникам; про внесення змін до законів України «Про охорону дитинства» та «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо державної підтримки учасників АТО та їх дітей з метою здобуття освіти. За основу також прийнято зміни до Кодексу законів про працю, які передбачають гарантії для працівників при прийнятті на роботу та випробувальному терміні.

На початку пленарного засідання головуючий оголосив про створення у парламенті міжфракційного депутатського об'єднання «За єдину Українську помісну православну церкву», головою якого обрано Володимира Ар'єва.

ФАКТ

Як повідомив «Голосу України» один із доцентів хімічного факультету Одеського національного університету імені Мечникова, раніше він отримував пенсію у розмірі 4100 гривень, а тепер — 1900 гривень.

Анна ШЕВЧЕНКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Треба виправити помилку уряду — повернути професуру, яка творить українську науку

Литовська Республіка є надійним і принциповим союзником

«Литва є надійним і принциповим союзником України. У наших держав є дуже багато спільних стратегічних планів розвитку, зокрема у сфері парламентського співробітництва, і ми готові до ефективної їх реалізації», — про це заявив Перший заступник Голови Верховної Ради України Андрій Парубій (на знімку ліворуч) ***під час зустрічі з делегацією високопосадовців Збройних Сил Литовської Республіки на чолі з Головнокомандувачем Збройних Сил Литви Йонасом Вітаутасом Жукасом*** (на знімку праворуч).

«Український народ вдячний Литві за ту допомогу, яку отримує в дуже важкий для країни час, зокрема в контексті боротьби з зовнішнім агресором — Російською Федерацією», — зазначив А. Парубій. За його словами, дуже важливою є підтримка, що надана Україні, зокрема в оборонній сфері в частині організації професійних курсів, а також допомога в реабілітації поранених під час проведення АТО.

Співрозмовники обговорили складну ситуацію на сході України, констатували необхідність спрацьованості Збройних Сил та органів безпеки нашої держави, наголосили на важливості інформаційної безпеки країни як одного з вирішальних факторів перемоги над пропагандою країни-агресора.

А. Парубій привітав представників литовського військового істеблішменту з набуттям із січня поточного року Посольством Литовської Республіки в Україні статусу Контактного посольства НАТО в Україні і підкреслив, що «офіційний Київ вбачає в цьому черговий крок на шляху співпраці та уніфікації дій із країнами—членами Північноатлантичного альянсу». На його думку, в цьому контексті важливим також є прискорення інтеграційних процесів щодо адаптування українських реалій до світових військових стандартів.

Своєю чергою Головнокомандувач Збройних Сил Литви Йонас Вітаутас Жукас наголосив, що Україна та Литва мають дуже багато спільного на складному шляху розвитку незалежних держав. «Ілюзій немає, є розуміння реальних подій», — сказав він. «Треба разом будувати демократичне майбутнє, треба разом долати проблеми. Україна завжди може бути впевнена в нашій підтримці. Ми від щирого серця бажаємо миру Україні», — наголосив Й.В. Жукас.

Делегація литовських військовиків перебуває в Києві в рамках участі в роботі 15-го Міжнародного тижня «НАТО після Уельського саміту».

Прес-служба Верховної Ради України.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Перевірили забезпечення батальйонів

Народні депутати від фракції «Самопоміч» перевірили стан забезпечення та озброєння батальйонів, котрі перебувають на передовій.

Місця дислокації Батальйону «Донбас» у районі Маріуполя та Широкіного відвідали Єгор Соболєв та Семен Семенченко. «Склали звіти щодо стану справ на передовій. Зокрема, щодо видачі посвідчень учасників бойових дій, забезпечення озброєнням та умов проживання», — повідомив С. Семенченко.

Він зазначив, що далі депутати вимагатимуть приведення реальних показників у відповідність до штатного розкладу та норм, на котрі Верховна Рада виділила кошти.

«Будуть затребувані всі документи на закупівлі, в тому разі, якщо є завищення ціни, — будемо домагатися зняття з посад і порушення кримінальних справ», — наголосив парламентарій.

Вл. інф.

Перші кроки децентралізації вже зроблено

Представники країн Вишеградської четвірки (Польща, Чехія, Угорщина та Словаччина) 20—21 квітня взяли участь у Чернігові в низці засідань, зустрічей, дискусій, присвячених реформі місцевого самоврядування.

Своїми думками на круглому столі «Децентралізація та розвиток громад в Україні» поділилися заступник Голови Верховної Ради України Оксана Сироїд **(на знімку в центрі)**, заступник міністра закордонних справ Республіки Польща Конрад Павлік, заступник міністра закордонних справ Словацької Республіки Петер Буріан, молодший заступник міністра закордонних справ Чеської Республіки Ярослав Лудва, державний секретар міністерства зовнішньої економіки та закордонних справ Угорщини Мікола Іштван, перший заступник міністра закордонних справ України Наталія Галібаренко, заступник міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України В'ячеслав Негода, посол Канади в Україні Роман Ващук, посол Федеративної Республіки Німеччина в Україні Крістоф Вайль, співробітники дипломатичних та донорських структур США, Швейцарії та Швеції.

Як зауважила у своєму виступі заступник Голови Верховної Ради України Оксана Сироїд, перші кроки децентралізації в країні вже зроблено. Зокрема, це бюджетна та податкова децентралізація. В Україні також прийнято Закон «Про об'єднання територіальних громад», який дасть змогу громадам стати багатшими та впливати на добробут свого середовища. Проте фінансова самостійність та збільшення повноважень для місцевих громад — це і зростання відповідальності, наголосила О. Сироїд. На сьогодні, за її інформацією, вкрай необхідно приймати новий закон про місцеве самоврядування, про вибори до місцевих рад. У свою чергу обласні державні адміністрації повинні забезпечити процес модерації між людьми.

Голова обласної ради Микола Звєрєв та голова облдержадміністрації Валерій Куліч зазначили, що Чернігівщина буде щиро вдячна державам Вишеградської групи, якщо вони, поділившись здобутками у сфері місцевого самоврядування та децентралізації влади, ще й активно підключаться до інвестиційних проектів області. Глави зарубіжних делегацій повідомили, що досвід їхніх країн допоможе Україні подолати кризу, та запевнили присутніх у готовності надавати необхідну допомогу в реформуванні, фінансовому забезпеченні окремих проектів.

— Децентралізація — це довгий і тернистий шлях, і його Україна має пройти без помилок, — наголосив заступник міністра закордонних справ Республіки Польща Конрад Павлік.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Фото Віктора КОШМАЛА.

ІЗ ВИСТУПІВ УПОВНОВАЖЕНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ ФРАКЦІЙ І ГРУП

Юрій Бойко, фракція Опозиційного блоку:

— Понад два місяці минуло від часу підписання Мінських угод, але парламент так і не спромігся ухвалити необхідні закони, щоб утілити ці рішення в життя заради збереження миру та життя українців. Опозиційний блок розробив та вимагає ухвалити пакет законопроектів, які сприятимуть нормалізації ситуації, поверненню людей на Донбас та відновленню там нормального життя. Для цього ми пропонуємо зняти економічну блокаду, відновити соціальні виплати, тим паче що є відповідне рішення суду. Ми вимагаємо внести ці законопроекти до сесійної зали як першочергові.

Ураховуючи низку політичних вбивств, які сталися в Україні, відсутність результатів розслідування трагедії в Одесі 2 травня, ми вимагаємо у п'ятницю заслухати звіт керівників силових відомств щодо цих резонансних подій.

Олег Ляшко, фракція Радикальної партії:

— Міністр закордонних справ Російської Федерації Лавров дослівно заявив: «После принятия декоммунизационных законов Украине не стоит даже заикаться об унитарном устройстве государства». Не знаю, як кому, але мільйони українських громадян заперечують проти того, щоб жити за вказівками з Москви, чи з-за кордону. Мене дивує відсутність реакції української влади, МЗС, офісу Президента, уряду на такі грубі втручання у внутрішні справи України. Чому це нам у Москві чи деінде повинні казати, про що ми маємо «заикаться». Вважаю подібні заяви ганебним, цинічним втручанням у внутрішні справи суверенної держави. Вони принижують українців і свідчать про те, що Росія не просто зверхньо ставиться до суcідньої держави України, а й продовжує вести свою імперіалістську, експансіоністську політику, спрямовану на позбавлення України незалежності.

Юрій Луценко, фракція Блоку Петра Порошенка:

— Історія повторюється до того часу, поки її уроки не буде вивчено. У 1941 році на нашу країну напали «невежливые люди» — фашисти, які окупували Крим. Минулого року на український Крим напали «вежливые рашисты» й окупували його. Джерелом обох окупацій є тоталітарний режим, який вважав право сильного вищим за силу права. Україна важко видавлює із себе краплі тоталітаризму. Одним із серйозних кроків був прийнятий парламентом закон про засудження та недопущення пропаганди тоталітаризму. Містам України мають бути повернуті первинні назви. Всім, хто вболіває за радянську історію, пропоную негайно ініціювати перейменування Донецька в Сталіно, а Луганська у Ворошиловград і тішитися тією радянською історією під дулами «ввічливих окупантів із Кремля».

Валентин Ничипоренко, група «Відродження»:

— Під час виборчої кампанії всі політичні сили обіцяли боротьбу з корупцією та децентралізацію влади. Усі говорили, що землі треба передати в розпорядження органів місцевого самоврядування. Усі це обіцяли. Народний депутат Олег Куліні із групи «Відродження» подав законопроект №1159, який передбачає, що землями розпоряджатимуться органи місцевого самоврядування. П'ять разів цей проект вносився до порядку денного, але до нього ніколи не доходила черга. У нас уже створено Антикорупційне бюро. Це дуже правильно, але бюро насамперед має займатися боротьбою не лише з корупціонерами, а й із самою корупцією, механізмами, які дають можливість її створювати. Група «Відродження» вимагає на цьому пленарному засіданні включити до порядку денного законопроект 1159, і нехай кожен визначиться: чи він за боротьбу з корупцією та справжню децентралізацію.

Вікторія Сюмар, фракція «Народного фронту»:

— Очевидно— проти нашої країни ведеться гібридна війна, і щоденно ми це спостерігаємо. Це не лише повномасштабні військові дії на сході країни, де не стихає вогонь. І не тільки інформаційна війна, побудована на пропаганді та відвертій брехні, на втручанні у внутрішні справи. На жаль, це ще й тероризм і криваві провокації, до яких вдається агресор — Російська Федерація. Знову входимо в період турбулентності, пов'язаний із Травневими святами. Минулого тижня сталася низка резонансних убивств, які намагаються використати в цій гібридній війні, аби розхитати ситуацію і залякати і схід, і південь. Тому наша фракція вимагає заслухати в п'ятницю уряд на предмет того, що робить нині влада, щоб святкування минули спокійно. Ідеться про два аспекти: гарантування безпеки заходів і проведення днів пам'яті в ключі ідеологічної української традиції.

Єгор Соболєв, фракція «Самопомочі»:

— Просто в ці хвилини відбуваються обшуки у двох адвокатів Євромайдану — Тетяни Козаченко і Дмитра Димова. Людей, яких після багатьох дискусій переконали займатися люстрацією в державній владі. Це дуже хороша ілюстрація до того, що відбувається в країні. Нам важливо зупинити реванш, який намагається провести Генеральна прокуратура за допомогою несвідомих представників влади. Дякую всім, хто минулого тижня прийшов до Конституційного Суду. Це місце вкрай потребує очищення і загрожує існуванню нашої держави. Нагадаю: 12 із 17 його суддів залишаються людьми Януковича. Коли завгодно вони можуть визнати його Президентом і приєднати нашу країну до Росії — прийняти будь-яке рішення, яке попросять ухвалити ті, хто їх туди поставив. Очищення Конституційного Суду має стати нашим пріоритетом. Давайте подякуємо й тим, хто вийшов сьогодні під стіни парламенту, вимагаючи продовжити реформи в правоохоронних органах. І попросимо представити кандидатів у Вищу раду юстиції.

Ігор Єремеєв, група «Воля народу»:

— Після отримання чергового траншу Міжнародного валютного фонду уряд заявляв, що тепер знайдеться чим погасити зовнішні борги і всі надлишкові витрати можна буде спрямувати на соціальні виплати. Минулого тижня міністр фінансів заявив: бюджет за перший квартал у нас зведений з профіцитом у 3,6 мільярда гривень, доходи головного кошторису зросли на 37 відсотків, а середня зарплата порівняно з минулим роком збільшилась на 15 відсотків. Якщо ця інформація правдива, то настав час підняти питання про індексацію соціальних виплат. Інфляція за перший квартал цього року становила майже 120 відсотків. Звертаємося до уряду з проханням переглянути розмір мінімальних пенсій та зарплат або розглянути відповідні законопроекти, які від нашої фракції вже зареєстровано в парламенті.

Юлія Тимошенко, фракція ВО «Батьківщина»:

— Практично всі, хто стояв на цій трибуні, згадували, що наша країна тримає оборону від агресії, яку здійснює Російська Федерація, за весь демократичний західний світ. Ми можемо бути сильними лише за однієї умови — якщо будемо єдині. Тільки тоді народ буде разом із політиками та армією, коли відчуватиме, що в країні є елементарна справедливість. А цього не відбувається. Наша команда виступає проти надмірної жорсткості в соціальній сфері. У країні продовжує працювати тіньова корупція, продовжують заробляти нечесні гроші. Водночас нині, щоб заповнити декларацію на субсидії, треба мати принаймні дві вищі освіти. Люди просто бояться помилитися, щоб не довелося сплачувати за це штраф. Наша команда стверджує: встановлені тарифи не є ринково обґрунтованими. Це ще один потужний податок, який збирають із країни. За нашим наполяганням створена робоча група, яка розслідує об'єктивність встановлення цих цін.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У Рівному цього четверга на Пагорбі Слави прооперовані на серце пацієнти Рівненської центральної міської лікарні посадять дубки — створять «Алею серця». Акцію організують Рівненська ЦМЛ спільно з Національним Інститутом хірургії та трансплантології імені О.О. Шалімова та ТОВ «Такеда Україна», *інформує наш власкор Олександра Юркова*

У Полтаві почала діяти безплатна телефонна гаряча лінія з надання юридичної допомоги учасникам АТО, *повідомляє наш власкор Василь Неїжмак*

Щоб досягти екологічного балансу, потрібна

ДЕСЯТЬ ЗАПИТАНЬ МІНІСТРУ

***На запитання «Голосу України» відповідає міністр екології та природних ресурсів Ігор ШЕВЧЕНКО** (на знімку)*.

— Пане міністре, нині на Донбасі триває війна. А це — непрацюючі шахти і, як наслідок, накопичення в пустотах вибухонебезпечних газів, обстріли хімічних підприємств і потенційна загроза від них, нагромадження побутового сміття, яке ніхто не вивозить і тим паче не переробляє, а ще руйнація заповідних територій, які раніше підтримували й без того не найкращий екологічний стан регіону. Ось далеко не повний клубок проблем, який за масштабами не менший за Чорнобиль, і нині суне не лише на території, що перебувають у стані війни, а й на всю країну. Чи має міністерство стратегічний план із подолання цих наслідків і що робиться вже тепер, щоб мінімізувати ці ризики?

— Наразі соціально-економічна та екологічна ситуація в зоні АТО є максимально наближеною до катастрофічної. Зважаючи на високу взаємопов'язаність регіональних систем, можна прогнозувати високу ймовірність виникнення «ефекту доміно» — тобто ланцюгової реакції негативних технологічних та екологічних наслідків надзвичайних подій, які призведуть до непрогнозованих загальних наслідків.

Тож розробка стратегії екологічної безпеки в зоні АТО є однією з фундаментальних складових національної безпеки держави. Для усунення наслідків військових дій в зоні проведення АТО необхідно ухвалювати оперативні управлінські рішення. Насамперед — припинити терористичну діяльність військових угруповань. Далі доцільно вирішити на законодавчому рівні питання створення міжнародної групи експертів з оцінки та аудиту екологічного стану довкілля в зонах проведення антитерористичної операції, визначити її склад, забезпечивши представництво національних і міжнародних експертів та компетентних організацій, і на підставі висновків національних та міжнародних експертів доцільно розробити національну програму дій щодо ліквідації наслідків та забезпечення екологічної та техногенної безпеки населення і території Луганської та Донецької областей.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» органам і посадовим особам, уповноваженим здійснювати державний контроль у сфері господарської діяльності, в період та на території проведення антитерористичної операції тимчасово забороняється здійснення планових та позапланових перевірок суб'єктів господарювання, крім позапланових перевірок суб'єктів господарювання, що відповідно до затверджених Кабінетом Міністрів України критеріїв оцінки ступеня ризику від провадження господарської діяльності віднесені до суб'єктів господарювання з високим ступенем ризику.

— Наша газета не раз висвітлювала тему незаконного, до того ж варварського, видобутку бурштину в Рівненській і Житомирський областях, а тепер додалася ще й Волинська. Що робить міністерство для усунення цієї проблеми?

— На сьогодні чинне законодавство передбачає жорсткі санкції за незаконне користування надрами, в тому числі — за самовільний видобуток бурштину. Так, стаття 240 Кримінального кодексу України передбачає і грошові штрафи, і обмеження або позбавлення волі з конфіскацією незаконно добутого і знарядь видобування за порушення правил охорони або використання надр, у тому числі видобування корисних копалин загальнодержавного значення (якою є бурштин) та на території об'єктів природно-заповідного фонду.

Водночас державна екологічна політика не лише має жорстко карати за незаконне використання природних ресурсів, а й створювати об'єктивні умови для стимулювання та спрощення господарської діяльності з легального природокористування.

Як засвідчили численні перевірки, видобуток бурштину в Україні здійснюється переважно нелегальним способом. Розробка родовища цієї корисної копалини займає невелику територію, не потребує дорогого обладнання і спеціальної техніки та не вимагає спеціальної підготовки. До того ж жителі прилеглої до родовищ бурштину території вважають, що легалізація видобутку за нинішньої складної процедури отримання спеціального дозволу надто складна. Тобто для них порушувати закон значно простіше, ніж його дотримуватися.

— Чи достатня у нас законодавча база, щоб покласти край видобутку, який, крім того, що має незаконний характер, ще й завдає непоправної шкоди природі, зокрема лісам цих регіонів, адже фактично там залишаються місячні пейзажі?

— В умовах економічної кризи незаконні роботи на ділянках проявів бурштину лише поширилися. Така діяльність призводить до травмування та загибелі людей, варварського ставлення до природи та ландшафтів, втрат державного бюджету, а крім того, сприяє зростанню «тіньового» сектору економіки та підтримує криміногенну обстановку. Розв'язання цих проблем вимагає значного вдосконалення законодавства про надра.

Державна геологічна служба та Державна служба геології та надр України не раз подавали пропозиції щодо внесення змін до Кодексу України про надра з метою видобування бурштину, що полягають в істотному спрощенні порядку отримання спеціального дозволу на користування надрами та інших дозвільних документів.

Відповідний проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення порядку користування надрами на ділянках проявів бурштину» розміщено на сайті Державної служби геології та надр України (http://www.geo.gov.ua) в підрозділі «Проекти регуляторних актів» розділу «Регуляторна діяльність».

Цей проект зі змінами до статті 16 Кодексу України про надра значно спростить отримання спеціального дозволу для користування надрами бурштиноносних порід без участі в аукціоні та без отримання гірничого відводу.

Зокрема, змінами до статті 21 Кодексу України про надра проект також удосконалює процедуру погодження отримання спеціального дозволу в разі користування надрами бурштиноносних порід шляхом вилучення обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, Держсанепідслужби України з переліку органів, що здійснюють погодження надання надр у користування для видобування прісних підземних вод і розробки родовищ торфу, а також на ділянках проявів бурштину, розмір яких не перевищує гектара.

Крім того, проектом пропонується виключити із Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» такий недоцільний, виходячи із практики та інтересів держави і підприємництва, вид ліцензування, як видобуток дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення, напівдорогоцінного каміння. Зазначене ґрунтується на таких аргументах, як незначна кількість наданих ліцензій, мінімальний розмір плати за їх надання, а значить, незначні надходження до державного бюджету тощо. Отже, ці зміни призведуть до дерегуляції у сфері користування бурштиноносними надрами та спростять господарську діяльність у цьому напрямі для невеликих надрокористувачів.

На сьогодні проект, у зв'язку зі змінами у складі Кабінету Міністрів України, перепогоджується із зацікавленими органами, а потім його буде внесено на розгляд уряду.

Ухвалення закону призведе до зменшення незаконного користування надрами на ділянках проявів бурштину, а отже, до поліпшення безпеки праці, посилення турботи про природу та ландшафти, зменшення «тіньового» сектору економіки та поліпшення криміногенної обстановки.

— З'явилася інформація від вашого відомства про повернення у власність держави газових родовищ у Харківській області, які свого часу було передано приватній компанії, наближеній до колишнього Президента. Розкажіть докладніше про це, які перспективи цих родовищ, яку частку вітчизняного видобутку вони становлять?

— Так, справді, ми провели колосальну роботу та повернули в державну власність 19 газових родовищ, звели до мінімуму можливість отримання надр у користування без тендерів.

На сьогодні Державною службою геології та надр забезпечується захист інтересів держави у всіх судових розглядах. Деякі з них мають справді резонансний характер серед громадськості. Зокрема, представники Держгеонадр України взяли участь у розгляді адміністративної справи за позовом ТОВ «ГолденДеррік» до Державної служби геології та надр України про визнання протиправними та скасування двох її наказів.

Зазначеними наказами, які видано на виконання подання Генеральної прокуратури України у зв'язку з наявними порушеннями ТОВ «ГолденДеррік» чинного законодавства та у зв'язку з несплатою ним вартості геологічної інформації, скасовано відповідні накази Держгеонадр України в частині надання ТОВ «ГолденДеррік» спеціальних дозволів на користування надрами, а також анульовано інші, вже надані ТОВ «ГолденДеррік», спеціальні дозволи на користування надрами. Слід зазначити, що ці ділянки надр за згаданими спеціальними дозволами містять значні поклади нафти, газу природного та газу сланцевих товщ.

— Оскільки ми вже зачепили тему родовищ, хотілося б дізнатися загалом про роботу, яку здійснює міністерство з повернення незаконно відчужених родовищ корисних копалин, адже таке, мабуть, було не одне, а також про законодавче поле в цій царині, чи достатньо нині діючих механізмів тощо. Що робить міністерство для того, щоб надра, приміром, продавали прозоріше?

— У межах компетенції міністерство вживає заходів для забезпечення законного використання надр, зокрема, може проводити перевірки надрокористувачів та в разі виявлення підстав приймати рішення про необхідність припинення права користування надрами відповідно до чинного законодавства України.

Водночас нами розробляються зміни до чинного законодавства, які мають на меті перешкоджання неправомірному переходу права користування надрами. Так, розроблено проект змін Порядку надання спеціальних дозволів на право користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 р. №615, що унеможливлює внесення змін до спеціального дозволу в разі заснування надрокористувачем юридичної особи з метою продовження діяльності на наданій йому в користування ділянці надр за умови передачі їй основних засобів або іншого майна, необхідного для забезпечення та ефективного користування надрами згідно з дозволом, та якщо частка надрокористувача в її статутному капіталі становить не менш як 50 відсотків.

Це дасть змогу уникнути ймовірних зловживань правом та неправомірного переходу права користування надрами до іншого надрокористувача, оскільки надра отримуються лише в користування після встановленої законодавством процедури та взяття на себе зобов'язань виконати певну програму робіт, вони є власністю народу України та не можуть бути відчужені.

На сьогодні проект погоджується із зацікавленими органами.

Надалі дозволи на розвідку та видобування газу на цих родовищах видаватимуть через прозорі та справедливі аукціони, до участі в яких допускатимуть лише компанії, які мають відповідний досвід, достатні фінансові й інші ресурси та технології, а також прозору структуру власності.

Станом на сьогодні, підготовлено проекти Правил проведення аукціонів та Порядку надання надр в користування. Разом із ДП «Геоінформ» створено новий інтернет-портал, на якому відкрито інформацію про діючі ліцензії та родовища корисних копалин. Відкрито інформацію про стан розгляду Держгеонадрами заявок про надання надр у користування.

— Незабаром відзначатимемо чергову річницю Чорнобильської аварії. Нині на кошти міжнародних донорів ведеться будівництво нового саркофага, а також промислових майданчиків, де зберігатимуть та перероблятимуть радіоактивні відходи. Водночас уже багато років тривають роботи зі створення в чорнобильській зоні біосферного заповідника. Проте віз і нині там, хоча сусідня Білорусь це вже давно зробила. Хотілося б дізнатися, на якій стадії цей проект, адже це ваша компетенція?

— На території зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення на даний час є 13 об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 52,2 тисячі гектарів, з яких 51 тисячу займають заказники державного значення, а саме: гідрологічний заказник «Іллінський» (2,1 тис. га) та загальнозоологічний заказник «Чорнобильський спеціальний» (48,9 тис. га). У разі створення біосферного заповідника до нього ввійдуть природоохоронні об'єкти, що вже існують на цій території. Водночас до його складу не заплановано включати території, на яких розташовано: промисловий майданчик ДСП «Чорнобильська АЕС», комплекс виробництв «Вектор», пункти захоронення радіоактивних відходів «Буряківка», «ІІІ-я черга ЧАЕС», «Підлісний» та інші виробничі об'єкти. Площа, запропонована для створення Чорнобильського біосферного заповідника, становить майже 226 тисяч гектарів.

У 2014 році Мінприроди (разом із Київською облдержадміністрацією) забезпечило погодження матеріалів проекту створення біосферного заповідника зацікавленими органами виконавчої влади. На основі погоджених матеріалів 2015 року було розроблено проект указу Президента України «Про створення Чорнобильського біосферного заповідника», який погоджено з Мінфіном, Мінагрополітики, Держземагентством та ДАЗВ.

Для завершення робіт Мінприроди організовує роботу щодо погодження проекту указу Президента України «Про створення Чорнобильського біосферного заповідника» із Мінекономрозвитку, НАНУ та Мін'юстом.

Тож сподіваємося, що Чорнобильський біосферний заповідник разом із природним заповідником «Древлянський» (Житомирська область) та Поліським державним радіаційно-екологічним заповідником (Республіка Білорусь) стануть унікальною та однією з найбільших транскордонних природоохоронних територій Європи.

Створення біосферного заповідника на території зони відчуження — це одне з пріоритетних завдань міністерства.

— Через анексію Криму значно скоротилися наші курортні й туристичні можливості. Водночас маємо унікальні Карпати з їх сприятливим кліматом, природними ресурсами, неповторними пейзажами тощо. Проте і там багато проблем. Приміром, знову-таки з розвитком природних парків. Що робиться в цьому напрямі?

— Наразі в Карпатському регіоні створено і функціонує сім національних природних парків, Карпатський біосферний заповідник та низка регіональних ландшафтних парків, завдання яких, окрім збереження природи, — розвиток рекреації та туризму.

З метою збільшення площі пралісів Українських Карпат та для підвищення гарантій їх збереження Мінприроди підтримало природоохоронний проект «Збереження Карпатських пралісів», результатами якого вже є наукові обґрунтування та схвалено клопотання Мінприроди щодо розширення територій національних природних парків, а саме: Карпатського, «Зачарований край», «Синевир», «Гуцульщина», Ужанського, «Вижницький», «Черемоський» та «Верховинський». Проте подальша робота з розширення цих парків залежатиме від рішення державних підприємств лісової галузі, місцевих органів влади та від ефективності роботи обласних державних адміністрацій.

Що стосується туризму, то із 25 по 27 березня Міністерство організувало участь національних природних парків, у тому числі Карпатського регіону, в Міжнародній туристичній виставці UITT-2015 для поліпшення

Розробка стратегії екологічної безпеки в зоні АТО є однією з фундаментальних складових національної безпеки

взаємодія всіх органів влади

співпраці з туристичним бізнесом та підвищення якості надання туристичних послуг.

Крім того, міністерством було досягнуто домовленостей з урядом Німеччини про надання Україні 14 мільйонів євро на розвиток природно-заповітного фонду в Карпатському регіоні.

— Є проблема з малими річками Закарпаття. Як відомо, відбувалося багато баталій навколо будівництва на них малих ГЕС. Прокоментуйте цю ситуацію.

— Проблема будівництва малих гідроелектростанцій на гірських річках Карпатського регіону є актуальною. Проте рішення щодо малих ГЕС (особливо на гірських річках Карпатського регіону) найперше потрібно ухвалювати з урахуванням потенційних екологічних ризиків та наслідків на підставі аналізу фінансово-економічної доцільності. Може бути, що економічний ефект від розвитку рекреаційного потенціалу Карпатського регіону (зокрема розвитку санаторно-лікувального, етнографічного та зеленого туризму, які не потребують значних капіталовкладень) виявиться набагато більшим, ніж реалізація проектів з електроенергії.

Варто відзначити, що гідроелектростанції на річках (включно з малими гідроелектростанціями) є об'єктами підвищеної екологічної небезпеки, тому, відповідно до Закону України «Про екологічну експертизу», їх будівництво має здійснюватися лише на підставі позитивного висновку державної екологічної експертизи щодо оцінки впливу на навколишнє природне середовище.

Будівництво малих ГЕС може також призвести до таких несприятливих наслідків для довкілля, як:

— зміна середовища існування видів тварин і рослин;

— втрата рідкісних та зникаючих видів тварин і рослин, рослинних угруповань;

— розвиток несприятливих геологічних процесів (зсуви, ерозія берегів тощо), що є однією з нагальних проблем гірських Карпат;

— зміна природного ландшафту та втрата рекреаційної привабливості;

вплив на розвиток природних гідробіологічних процесів (можлива зміна гідрологічного режиму гірських річок, а в окремих випадках зміна русла) тощо.

До того ж будівництво каскаду греблевих міні-ГЕС створює додаткові ризики під час паводку.

Ураховуючи численні звернення народних депутатів України, представників громадських організацій та звичайних громадян, Мінприроди (протягом 2014 року) ініціювало проведення двох нарад за участі представників центральних органів виконавчої влади, громадськості та суб'єктів господарювання. За результатом цих нарад було вироблено практичні рекомендації, а саме: було відзначено необхідність внесення змін до законодавства в частині запровадження обов'язковості проведення державної екологічної експертизи будівництва потенційно небезпечних для довкілля об'єктів (оскільки статтею 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» було внесено зміни до статті 14 Закону України «Про екологічну експертизу», що виключили з переліку об'єктів державної екологічної експертизи проектну документацію нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту будинків і споруд, технічного переоснащення об'єктів виробничого призначення на таких стадіях проектування, як ТЕО, ТЕР, ескізний проект, проект, робочий проект).

За дорученням Мінприроди Державна екологічна інспекція здійснила перевірки насамперед тих об'єктів малої гідроенергетики, будівництво яких викликало значний суспільний резонанс та стосовно яких не здійснювалися перевірки впродовж останніх років. Результати перевірок було викладено на офіційному веб-сайті Мінприроди та Держекоінспекції.

Із 2011 року міністерство припинило розгляд документації проектів будівництва об'єктів малої гідроенергетики та проведення щодо неї державної екологічної експертизи. Протягом 2012—2014 років Мінприроди не здійснювало державної екологічнпї експертизи стосовно проектів будівництва малих ГЕС на гірських річках Карпатського регіону.

Держводагентство також доручило керівникам водогосподарських організацій зупинити видачу погоджень можливих місць розташування малих ГЕС і ГАЕС та надання технічних умов до проектів їхнього будівництва до врегулювання на законодавчому рівні процедури видачі, а під час розгляду проектів землеустрою стосовно відведення земельних ділянок для зазначених цілей (крім вимог Водного кодексу України) ураховувати схеми протипаводкового захисту. Впродовж 2012—2014 років Держводагентство не надавало погоджень проектів будівництва об'єктів малої гідроенергетики на гірських річках Карпатського регіону.

Водночас слід наголосити, що перевагою малої гідроенергетики є дешевизна електроенергії та відсутність паливної складової в процесі її отримання.

Україна, завдяки використанню водних ресурсів, щорічно виробляє гідроелектростанціями майже 12 мільярдів кіловат-годин електроенергії (8 відсотків від загального виробництва електроенергії в країні), з неї переважна більшість виробляється каскадом Дніпровських ГЕС та лише 0,4 мільярда кіловат-годин — мікро, міні та малими ГЕС.

В Україні налічується до 63 тисяч малих річок. Гідроенергетичний потенціал на малих річках України, за експертними розрахунками, оцінюється в 2 300 мегаватів (це 12,5 мільярда кіловат-годин щорічного потенційного виробітку електроенергії), що становить приблизно 28 відсотків загального гідропотенціалу всіх річок України.

У свою чергу Держводагентство листом від 05.04.2012 р. №1724/01/11-12 доручило керівникам водогосподарських організацій зупинити видачу погоджень стосовно можливих місць розташування малих ГЕС і ГАЕС та надання технічних умов до проектів їх будівництва до врегулювання на законодавчому рівні процедури їх видачі.

Зокрема, щодо переліку документів, які подаються для погодження проекту землеустрою щодо відведення земельних ділянок для цілей будівництва або реконструкції малих ГЕС і ГАЕС.

За оцінками Держводагентства, в такий перелік документів повинні бути включені:

— позитивне рішення громадських слухань стосовно можливості будівництва або реконструкції малих ГЕС і ГАЕС;

— передпроектні рішення щодо будівництва гідротехнічних споруд та водосховищ (ставків) з розрахунками стосовно замулення водойм, гідроенергетичного потенціалу річки та санітарних витрат у створі будівництва, а також рівня зарегульованості річки, на якій планується відповідне будівництво;

— розрахунки фінансово-економічної доцільності такого будівництва з урахуванням втрат від зменшення рекреаційного потенціалу регіону.

Вважаємо, що рішення стосовно погодження проектів землеустрою стосовно відведення земельних ділянок для цілей будівництва або реконструкції малих ГЕС і ГАЕС може прийматись насамперед за умови доцільності включення зазначених об'єктів до схем протипаводкового захисту регіону.

Концепція протипаводкового захисту в Карпатському регіоні не передбачає будівництва значної кількості гідроелектростанцій, і вибір Держводагентством їх кількості та місця встановлення ґрунтується на дослідженнях профільних наукових установ з обов'язковим проведенням громадських слухань.

— Загалом проблема річних берегів нині стоїть дуже гостро. Так, навколо всіх великих міст усі прибережні смуги фактично забудовані маєтками можновладців. Крім того, що до річки не можуть потрапити прості люди, власники садиб скидають у наші водні артерії відходи своєї життєдіяльності. Як із цим бореться ваше відомство?

— Так, ця проблема стоїть надзвичайно гостро і, на жаль, вона набула системного характеру. До такої ситуації призвела насамперед недосконалість нашого законодавства, створивши передумови для зловживань під час розгляду питань планування і забудови прибережних захисних смуг.

Як відомо, в травні 2013 року територіальні органи Мінприроди ліквідували, а їхні окремі функції було делеговано місцевим органам виконавчої влади — тож виник певний конфлікт інтересів.

На сьогодні діє мораторій на здійснення контролюючими органами перевірок, через це Державна екологічна інспекція позбавлена впливу стосовно додержання вимог природоохоронного законодавства (зокрема і в частині дотримання вимог законів щодо режиму користування прибережними захисними смугами водних об'єктів, забезпечення права громадян на загальне водокористування).

Водночас, відповідно до покладених на міністерство завдань, нами здійснюється законодавче регулювання в галузі охорони вод та раціонального використання водних ресурсів.

Так, задля врегулювання проблем встановлення прибережних захисних смуг та дотримання обмеженого режиму господарської діяльності на відповідній території міністерство вже підготувало проект закону України «Про внесення змін до Водного і Земельного кодексів України щодо земель водного фонду». Цей законопроект має сприяти комплексному розв'язанню цієї проблеми. Його буде внесено на розгляд уряду та Верховної Ради України після завершення процедур, визначених законодавством.

— Дуже наболілою і фактично зовсім не розв'язуваною залишається нині проблема переробки сміття. Навіть у великих містах таких, приміром, як столиця, зникли вже й баки, які поставили свого часу для роздільного сортування, а відтак те, що могло б перероблятися, йде в загальний котел. Яке бачення розв'язання цієї проблеми має міністерство?

— Потрібно зауважити, що питання поводження зі сміттям належить до компетенції Мінрегіонбуду та місцевих органів влади.

У свою чергу Мінекології опікується екологічною складовою цієї проблеми. Хотілося б зазначити, що роздільне збирання відходів та сортування відходів — це різні фази поводження з відходами.

Роздільне збирання — це принцип, за яким різні види відходів мають збиратись окремо, не змішуючись, що гарантує високий рівень утилізації.

Сортування відходів — технологічна операція, яка здійснюється зі змішаними побутовими відходами для вилучення з них окремих ресурсоцінних компонентів та небезпечних відходів.

Запровадження системи роздільного збирання відходів як початкового етапу розв'язання проблеми поводження з відходами загалом — це вагома складова забезпечення сталого розвитку, раціонального використання природних ресурсів, у тому числі енергоносіїв, підвищення рівня екологічної безпеки. Ураховуючи масштабність і наскрізний для економіки характер проблеми, її розв'язання потребує системного підходу, координації на державному рівні та прийняття ефективних управлінських рішень в екологічній сфері.

У провідних європейських країнах захороненню підлягають менш як 5 відсотків ТПВ, а більш як половина всіх побутових відходів іде на вторсировину.

На жаль, окремі позитивні приклади впровадження роздільного збирання відходів в Україні є винятком, а не правилом.

Головна причина такої ситуації — невиконання місцевою владою вимог, визначених законами України «Про житлово-комунальні послуги» та «Про відходи» в частині недостатнього фінансування розвитку та утримання об'єктів галузі, встановлення економічно обґрунтованих тарифів, норм надання послуг із вивезення побутових відходів та організації належного контролю за перевезенням, розміщенням і використанням полігонів та сміттєзвалищ. Органи місцевого самоврядування не поспішають впроваджувати сучасні технології поводження з побутовими відходами.

Довідково

В Україні налічується понад 63 тисячі річок загальною довжиною більш як 210 тисяч кілометрів та понад 45 тисяч штучних водних об'єктів. Загальна розрахункова площа прибережних захисних смуг — 1250 тисяч гектарів.

Відповідно до статті 88 Водного кодексу України прибережні захисні смуги встановлюються за окремими проектами землеустрою.

За інформацією органів місцевого самоврядування, на виготовлення проектів землеустрою щодо встановлення прибережних захисних смуг не вистачає коштів місцевих бюджетів.

Тому постає питання про необхідність урахування меж земель водного фонду в кадастрових матеріалах без розробки окремих проектів землеустрою або за спрощеною процедурою.

З метою врегулювання зазначеного питання було розроблено законопроекти, якими передбачалось внести зміни до Земельного та Водного кодексів для запровадження можливості встановлення меж прибережних захисних смуг водних об'єктів без розроблення окремих проектів землеустрою. Зазначені заходи забезпечать дотримання обмеженого режиму господарської діяльності на відповідних територіях без розроблення окремих проектів землеустрою щодо встановлення меж прибережних захисних смуг.

Однак уже двічі відповідні законопроекти було відхилено Верховною Радою України (останній у квітні 2014 року).

Наразі Мінприроди спільно із зацікавленими центральними органами виконавчої влади готується для подання до Верховної Ради України чергових законопроектів, що врегульовують питання встановлення прибережних захисних смуг, обмеження господарської діяльності в їх межах та вільного доступу до водних об'єктів.

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Усе для перемоги!

Цей лозунг-заклик повинен стати для кожного жителя України обов'язковим. Адже для більшості тих, хто живе в центральних і західних областях, немає відчуття реальності війни. Багатьом здається, що вона існує тільки в містах і селах Донбасу та... в хроніці теленовин, а їх особисто ніколи не зачепить. Але це не так. Пропоную запровадити шефство районів, міст і сіл над кожною бригадою, полком, батальйоном. Адже будь-якому населеному пункту під силу постійне ефективне та якісне забезпечення військових формувань засобами захисту, якісним одягом, продуктами харчування, медикаментами.

Микола ХАРЧЕНКО,
ветеран праці.

Черкаська область.

Наведемо лад

Багато сил докладають нині для того, щоб швидше зрушити реформи з «мертвої» точки. Іноді навіть неіснуюче видають за дійсність, аби створити видимість благополуччя. Про головне забувають — про землю. А вона так потребує реформ! Вважаю, слід починати саме з неї, з годувальниці. Надати їй необхідного статусу, щоб саме ті, хто її обробляє, були на ній господарями. І до того ж скоротиться кількість безробітних, яка на сьогодні вже стала загрозливою.

Ось коли наведемо лад на землі, тоді можна буде братися за реформування інших галузей господарства. Не гаймо часу! Особливо нині, коли надворі буяє весна, а земля так чекає вправних хліборобських рук, які її доглянуть.

Т. МАРЧЕНКО.

Іршанськ
Житомирської області.

ЦІКАВО

Мультпригоди пУтіна від кременчуцьких «березільців»

Вихованці кременчуцької відеостудії «Березіль», що діє при міському центрі позашкільного виховання, створили мультфільм «Гумконвой від пУтіна».

Це вже друга серія їхньої анімаційної сатири на згаданого персонажа, прізвище якого автори вважають за необхідне писати з маленької літери. Свій перший мультик на цю тему юні студійці випустили в січні й назвали «Сюрпризом для пУтіна». Його сюжет, як то кажуть, коментарів не потребує. Російський президент із автоматом, осідлавши ведмедя, вдирається на територію нашої держави. Однак тут клишоногого зустрічає охоронець свого дому — хоробрий пес, український Сірко, який проганяє непроханих гостей, добряче їх пошарпавши...

У другій серії пУтін заїжджає на Донбас зі своїм сумнозвісним «гуманітарним конвоєм». Однак із його тентованої фури спускається російський танк, який керманич сусідньої держави передає різношерстим бойовикам і своїм «заблукалим» в Україні солдатам. Разом з тим, хто асоціюється з «ла-ла-ла», до нас приперлися його підспівувачі та підбріхувачі, в тому числі співак-«гімнотворець» так званої «ДНР» Кобзон і гавкаючий російський журналіст. Але і їхнього дикунського гавкотіння, і скреготу танків не міг не почути наш усюдисущий Сірко. Останній знову жене окупантів з української землі так, що з них тільки пір'я летить...

Обидва мультфільми — мальовані й озвучені, тож вийшли досить яскравими, динамічними. За словами керівника відеостудії Костянтина Холодняка, вихованці та викладачі, котрі працювали над мультиками, прагнули підняти бойовий дух воїнів, які захищають Україну, вселити у співвітчизників віру в нашу перемогу над ворогом. Судячи з відгуків у соціальних мережах, де можна переглянути згадані твори кременчуцьких «березільців», свій задум вони втілили в життя на «відмінно».

Василь НЕЇЖМАК.

Полтавська область.

Запровадження системи роздільного збирання відходів — це вагома складова забезпечення сталого розвитку

Для боротьби з корупцією створять «летючі бригади»

Небезпека прямого військового вторгнення Росії на Травневі свята не дуже висока, проте імовірність такого розвитку подій відкидати не варто. Таку думку під час учорашнього засідання Державної комісії з надзвичайних ситуацій у форматі селекторної наради висловив прем'єр Арсеній Яценюк.

Враховуючи це, силові структури та державні адміністрації мають щодня працювати над зведенням фортифікаційних споруд, підприємства повинні модернізувати та виробляти нову військову техніку і озброєння, а спецслужби та правоохоронні органи — виявляти та знешкоджувати розвідувально-диверсійні групи ворога.

«Зрозуміло, що Російська Федерація не відступає від своїх планів щодо дестабілізації ситуації в Україні. Тон вони змінили, але свої дії — ні. Тому вірити Росії і їхнім терористам неможливо за жодних обставин», — зазначив прем'єр та закликав бути готовими давати чітку, аргументовану і сильну відповідь.

Глава уряду нагадав, що минулого тижня доручив Міністерству внутрішніх справ разом із Нацгвардією вивести посилені патрулі в містах-мільйонниках і на тих територіях, які прилягають до зони АТО, а в цілому по Україні забезпечити посилену охорону громадського порядку.

«Росія вкидає великі гроші. У них ще залишилися тут певні терористичні мережі, які намагатимуться провокувати протистояння, в тому числі й на ідеологічному рівні. Соціальна, політична й ідеологічна дестабілізація — це завдання Росії. Наше завдання — превентивні заходи, боротьба з цим і захист громадян», — підкреслив прем'єр та закликав МВС і Міноборони так організувати роботу, «щоб знищували всі ці терористичні організації, які Росія порозселяла ще років із десять тому».

За словами прем'єра, із фактів незадовільного виконання держадміністрацій та правоохоронними органами доручень щодо забезпечення цивільного захисту населення буде зроблено кадрові висновки. «Доведеться робити зокрема й кадрові висновки», — застеріг він.

Під час наради глава уряду нагадав про розслідування діяльності ексголови Держслужби з надзвичайних ситуацій Бочковського та його заступника Стоєцького. Звертаючись до міністра внутрішніх справ Арсена Авакова, він закликав належним чином завершити розслідування та передати матеріали до суду. «Сподіваюся, що суд прийме відповідне законне рішення», — сказав він.

Міністр своєю чергою запевнив, що розслідування буде завершене найближчими місяцями, та додав: слідство «вже має низку нових неочікуваних епізодів».

А. Яценюк закликав на цьому не зупинятися та зазначив, що суспільство чекає відповідних результатів боротьби з корупцією на середньому та нижчому рівні, бо «далі продовжують брати хабарі й на митниці, і в податковій, і все це відбувається в регіональних підрозділах». Для боротьби з цим явищем він пропонує створити своєрідні «летючі бригади».

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Домовилися об'єднати зусилля

Новопризначений голова Запорізької облдержадміністрації Григорій Самардак зустрівся з групою народних депутатів від Запоріжжя.

На запрошення відгукнулися Ігор Андрющенко, Вадим Кривохатько, Микола Фролов (усі — Блок Петра Порошенка), Петро Ванат та Олександр Романовський («Народний фронт») і позафракційний Євген Балицький. Мета зустрічі — спроба скоординувати зусилля парламентаріїв для лобіювання інтересів Запорізького регіону. Бо хоч сама область за підсумками минулого року посідає третє місце в Україні за обсягом виробленого ВВП, та чомусь постояти за себе не могла.

«Ми можемо показати приклад усій країні, як, незважаючи на різні політичні погляди, можна працювати разом заради розв'язання проблем запоріжців. Консолідація сил обласної влади і народних депутатів дасть змогу досягти найефективнішого способу державного управління в регіоні. Обласна влада повністю відкрита до співпраці з парламентаріями. У нас одна мета на всіх — мир і благополуччя на рідній землі», — підкреслив Григорій Самардак.

Народні депутати, зі свого боку, одностайно підтримали ініціативу голови облдержадміністрації об'єднати зусилля заради обстоювання інтересів Запорізького краю в парламенті.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Наприкінці травня може запрацювати місцевий прикордонний рух з Румунією

Постановою №164 від 31 березня уряд затвердив Угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Румунії про місцевий прикордонний рух.

Відтак МЗС дипломатичними каналами має проінформувати румунську сторону, що Україна завершила всі внутрішні процедури, необхідні для того, щоб угода набрала чинності.

Місцевий прикордонний рух між нашими державами має запрацювати впродовж 30 днів після останнього офіційного контакту між сторонами. Про це повідомив на своїй сторінці у Фейсбуці народний депутат із Буковини Григорій Тіміш. «Тож сподіваємося, що мешканці окремих районів Закарпатської, Івано-Франківської та Чернівецької областей зможуть скористатися перевагами місцевого прикордонного руху вже наприкінці травня цього року», — додав депутат.

Сергій СУЛИМА.

Закарпатська область.

Правозахисники контролюватимуть чиновників

У Тернополі низка громадських організацій об'єднала зусилля й створила єдиний центр моніторингу дотримання законодавства та порушення прав громадян.

За словами голови Тернопільської правозахисної групи Володимира Шевченка, основна мета центру — очищення влади від несумлінних чиновників. «До нас звертаються зі скаргами, що органи державної влади не реагують на звернення людей. Питання відкладають у довгий ящик або взагалі не вирішують», — каже він. Особливо багато тепер звернень від учасників АТО про невиплату «бойових»: зарплату виплачують, а «бойові» —ні. Моніторити дії влади будуть на спеціально створеному ресурсі control.te.ua. Тут реєструватимуть усі заяви й триматимуть на контролі їх просування. Звертатися можна й на гарячу лінію центру.

Людмила НАКОНЕЧНА.

Тернопільська область.

Список народних депутатів України восьмого скликання, яким в першому кварталі 2015 року здійснена виплата компенсації для оренди житла або винайму готельного номера

1. Амельченко Василь Васильович
2. Антонищак Андрій Федорович
3. Арешонков Володимир Юрійович
4. Артюшенко Ігор Андрійович
5. Бабій Юрій Юрійович
6. Балицький Євген Віталійович
7. Балога Іван Іванович *
8. Балога Павло Іванович
9. Барвіненко Віталій Дмитрович
10. Барна Олег Степанович
11. Барна Степан Степанович
12. Батенко Тарас Іванович
13. Безбах Яків Якович
14. Береза Юрій Миколайович
15. Березкін Станіслав Семенович
16. Березюк Олег Романович
17. Бондар Михайло Леонтійович
18. Брензович Василь Іванович
19. Бриченко Ігор Віталійович
20. Бублик Юрій Васильович
21. Бурбак Максим Юрійович
22. Вадатурський Андрій Олексійович
23. Валентиров Сергій Васильович
24. Ванат Петро Михайлович
25. Величкович Микола Романович
26. Веселова Наталія Василівна
27. Вілкул Олександр Юрійович
28. Вінник Іван Юлійович
29. Вітко Артем Леонідович
30. Вознюк Юрій Володимирович
31. Гаврилюк Михайло Віталійович
32. Гальченко Андрій Володимирович
33. Гарбуз Юрій Григорійович
34. Гвоздьов Михайло Олексійович
35. Геращенко Антон Юрійович
36. Гєллєр Євгеній Борисович
37. Головко Михайло Йосипович
38. Голубов Дмитро Іванович
39. Гончаренко Олексій Олексійович
40. Горбунов Олександр Володимирович
41. Горват Роберт Іванович
42. Гордєєв Андрій Анатолійович
43. Гузь Ігор Володимирович
44. Гуляєв Василь Олександрович
45. Давиденко Валерій Миколайович
46. Дейдей Євген Сергійович
47. Демчак Руслан Євгенійович
48. Денисенко Анатолій Петрович
49. Денисенко Андрій Сергійович
50. Дехтярчук Олександр Володимирович
51. Дзюблик Павло Володимирович
52. Дирів Анатолій Борисович
53. Дідич Валентин Володимирович
54. Дмитренко Олег Миколайович
55. Добкін Дмитро Маркович
56. Добкін Михайло Маркович
57. Добродомов Дмитро Євгенович
58. Долженков Олександр Валерійович
59. Дубінін Олександр Іванович
60. Євтушок Сергій Миколайович
61. Єднак Остап Володимирович
62. Єфімов Максим Вікторович
63. Єфремова Ірина Олексіївна
64. Жолобецький Олександр Олександрович
65. Заболотний Григорій Михайлович
66. Івченко Вадим Євгенович
67. Ільюк Артем Олександрович
68. Іщейкін Костянтин Євгенович
69. Кадикало Микола Олегович
70. Каплін Сергій Миколайович
71. Кацер-Бучковська Наталія Володимирівна
72. Кацуба Володимир Михайлович
73. Кишкар Павло Миколайович
74. Кіраль Сергій Іванович
75. Кірш Олександр Вікторович
76. Кіссе Антон Іванович
77. Кіт Андрій Богданович
78. Кобцев Михайло Валентинович
79. Кодола Олександр Михайлович
80. Колєсніков Дмитро Валерійович
81. Корнацький Аркадій Олексійович
82. Корчик Віталій Андрійович
83. Котвіцький Ігор Олександрович
84. Кошелєва Альона Володимирівна
85. Кремінь Тарас Дмитрович
86. Кришин Олег Юрійович
87. Крулько Іван Іванович
88. Ксенжук Олександр Степанович
89. Кубів Степан Іванович
90. Кудлаєнко Сергій Володимирович
91. Кузьменко Анатолій Іванович
92. Кулініч Олег Іванович
93. Куліч Валерій Петрович
94. Куліченко Іван Іванович
95. Купрієнко Олег Васильович
96. Купрій Віталій Миколайович
97. Курило Віталій Семенович
98. Курячий Максим Павлович
99. Кучер Микола Іванович
100. Лабазюк Сергій Петрович
101. Лаврик Микола Іванович
102. Лаврик Олег Васильович
103. Ланьо Михайло Іванович
104. Лапін Ігор Олександрович
105. Левус Андрій Мар'янович
106. Лівік Олександр Петрович
107. Лінько Дмитро Володимирович
108. Лубінець Дмитро Валерійович
109. Лунченко Валерій Валерійович
110. Люшняк Микола Володимирович
111. Маркевич Ярослав Володимирович
112. Мартовицький Артур Володимирович
113. Марченко Олександр Олександрович
114. Матейченко Костянтин Володимирович
115. Матківський Богдан Миронович
116. Мацола Роман Миколайович
117. Медуниця Олег Вячеславович
118. Мельник Сергій Іванович
119. Мельничук Іван Іванович
120. Мельничук Сергій Петрович
121. Молоток Ігор Федорович
122. Мураєв Євгеній Володимирович
123. Негой Федір Федорович
124. Недава Олег Анатолійович
125. Нестеренко Вадим Григорович
126. Омельянович Денис Сергійович
127. Онуфрик Богдан Семенович
128. Остапчук Віктор Миколайович
129. Осуховський Олег Іванович
130. Павлов Костянтин Юрійович
131. Парасюк Володимир Зіновійович
132. Парубій Андрій Володимирович
133. Пастух Тарас Тимофійович
134. Пацкан Валерій Васильович
135. Петренко Олег Миколайович
136. Підлісецький Лев Теофілович
137. Побер Ігор Миколайович
138. Подоляк Ірина Ігорівна
139. Поляков Максим Анатолійович
140. Пономарьов Олександр Сергійович
141. Пресман Олександр Семенович
142. Ревега Олександр Васильович
143. Река Андрій Олександрович
144. Рибак Іван Петрович
145. Розенблат Борис Соломонович
146. Романова Анна Анатоліївна
147. Романовський Олександр Володимирович
148. Рябчин Олексій Михайлович
149. Савчук Юрій Петрович
150 Сажко Сергій Миколайович
151. Семенуха Роман Сергійович
152. Семенченко Семен Ігорович
153. Сидорович Руслан Михайлович
154. Сидорчук Вадим Васильович
155. Скорик Микола Леонідович
156. Соловей Юрій Ігорович
157. Соляр Володимир Миронович
158. Сольвар Руслан Миколайович
159. Співаковський Олександр Володимирович
160. Спориш Іван Дмитрович
161. Сугоняко Олександр Леонідович
162. Тетерук Андрій Анатолійович
163. Тимошенко Юрій Володимирович
164. Тіміш Григорій Іванович
165. Ткачук Геннадій Віталійович
166. Тригубенко Сергій Миколайович
167. Унгурян Павло Якимович
168. Урбанський Олександр Ігорович
169. Усов Костянтин Глібович
170. Фаєрмарк Сергій Олександрович
171. Федорук Микола Трохимович
172. Філатов Борис Альбертович
173. Фірсов Єгор Павлович
174. Фролов Микола Олександрович
175. Хлань Сергій Володимирович
176. Хміль Михайло Михайлович
177. Чекіта Геннадій Леонідович
178. Шаповалов Юрій Анатолійович
179. Шинькович Андрій Васильович
180. Шипко Андрій Федорович
181. Шкварилюк Володимир Васильович
182. Шлемко Дмитро Васильович
183. Шпенов Дмитро Юрійович
184. Шухевич Юрій-Богдан Романович
185. Юрик Тарас Зіновійович
186. Юринець Оксана Василівна
187. Юрчишин Петро Васильович
188. Яриніч Костянтин Володимирович

*Балога І. І. повернув кошти за проживання.

Російський солдате, кидай рушницю, іди додому!

Свобода коштує дорого й багато чого: часу, відмови від звичних благ... і навіть життя. Але залежить тільки від бажання бути або стати людиною. Саме тому більшість росіян усе ще не готові або бояться говорити правду про Україну й продовжують слухати, вірити й повторювати цинічну брехню влади Росії. Країна мовчазних, але агресивних рабів, де вбито свободу слова, справедливий суд, де вбивають сміливих патріотів, таємно продовжує посилати своїх солдатів на гібридну війну в чужу країну. «Щоби вижити, — сказав один омський професор після звільнення, — нормальні росіяни обирають міграцію. Внутрішню — мовчання. Або зовнішню — життя в іншій країні». За останні кілька місяців «процвітаючу й духовну» покинули тисячі росіян. Але серед патріотів багато таких, хто вирішив залишитися і боротися. І зупинити війну з Україною: «Досить! Так не можна! Це наша країна, й ми не мовчатимемо!»

Ольга КУРНОСОВА (російський політик, Санкт-Петербург):

— Я була на Майдані. Я — один із організаторів Комітету солідарності з Майданом, який ми створили в лютому минулого року. Майдан для мене — концентрація волі українського народу. Найголовніше зараз — щоби в Україні відбулися ті зміни, на які чекає народ. Щоби влада відповідала розвитку громадянського суспільства. Я бажаю українським політикам, щоб у них вийшло. Нам потрібно розбити основний пропагандистський мем Кремля, що Майдан — це війна, криза й корупція. Нам потрібно побудувати сучасну, демократичну, європейську Україну!

І Крим — це Україна! Рано або пізно це обов'язково відбудеться. Ті політики, які прийдуть до влади в Росії шляхом демократичної революції, обов'язково повернуть сонячний півострів. Для мене анексія Криму — це природна деградація російської влади. В 2008-му, коли Росія розпочала війну із Грузією, можна було припустити, що вони не зупиняться. Я ще тоді підтримувала Грузію, як і нині Україну, і проти анексії Криму. Ми практично одразу почали проводити в Москві акції протесту.

А присутність російських військ в Україні для мене очевидна. Питання не тільки в присутності військ, а й у постачанні озброєнь та боєприпасів. Якщо припинити їх, то обстрілів не буде через тиждень. Для того, щоб зупинити війну, необхідне створення повноцінної «антипутінської» коаліції. Як перемогу в Другій світовій війні одержала антигітлерівська коаліція, так і зараз. Це завдання, яке повинен вирішувати увесь світ. Тоталітарна диктатура Кремля небезпечна для всього світу! Поставки зброї Україні могли б стати першим кроком на цьому шляху — таким собі сучасним ленд-лізом.

На жаль, припиниться війна тільки після зміни влади в Росії. Поки при владі кремлівська хунта, вони підтримуватимуть сепаратистів. Тож це наше спільне завдання — повернути Росію на шлях нормального демократичного розвитку. А суд треба проводити обов'язково! Це єдина можливість повернутися на шлях нормального європейського розвитку. На щастя, дружні відносини між людьми нікуди не поділися. В Україні я розвиваю дружні відносини між народами. А щоб це стало можливим між країнами, треба змінити владу в Росії. І треба позбутися імперських амбіцій і синдрому «старшого брата».

Україні я бажаю перемоги! І вона обов'язково буде, бо на боці України правда. Слава Україні! Героям слава!

Ярослав ПІЧУГІН (оператор у TowerJazz, Ізраїль):

— Що я думаю, досі не залишає відчуття нереальності того, що відбувається, крім цього, приголомшив виплеск ненависті й злоби від частини, на жаль, очевидно більшої росіян убік України та українців (ізраїльтянам це знайомо). Хочу сказати й висловити свою Повагу воїнам-солдатам України, які в найтяжчих умовах змогли чинити гідний опір агресору й сепаратистам, незважаючи на неймовірні труднощі й негаразди, Ви нині приклад для всього світу, як можна й потрібно захищати свою країну.

Хотів би ще сказати про волонтерів, мені важко судити здалеку, але, думаю, без них усе було б у стократ важче й тоді, й зараз, вони всі заслужили пам'ятник за життя!

Думки й відчуття увесь час змінюються залежно від ситуації, також і переживання, але одне незмінне, я за Вас. І з Вами. Слава Україні!

Андрій ФІЛАТОВ (менеджер, Москва):

— Згадалося, як Іван Ургант певний час тому дозволив собі двозначний жарт на адресу українців. Який галас був тоді, Ургант навіть привселюдно вибачився. Сьогодні українці на росТБ — «звірі, гірші за шакалів». Хоч хтось за це вибачився?

Я думаю, що «настав час спати» — це не про Росію. Їй би для початку прокинутися. Страшно за дітей. Мені вже залишилося небагато, а їм жити в цій фашистсько-рашистській державі. Дай Боже їм сил залишитися людьми.

Валерій НОВОСАДОВ (Мінусинськ, Красноярський край):

— Адольф путін, руки геть від України! Такої мерзоти, як ВВП, не було на всьому білому віті. За всю історію людства! Він організатор і натхненник третьої світової війни. Геббельс від заздрощів у труні перевертається. Чому за рахунок платників податків Росії повинні утримувати Крим? Хто Адольфу путіну на це надав право? Приїхати в Москву на парад перемоги — це означає визнати легітимність Росії-агресора! Убивати слов'ян, а потім марширувати Красною площею — це верх цинізму.

Слава Україні! Слава українському народу! За вашу й нашу свободу!

Павло КУЗНЄЦОВ (активіст, член партії «РПР-ПАРНАС» і руху «Солідарність», авіаінженер, Москва):

— Багато моїх знайомих часто ставлять запитання: «Який сенс у протесті, якщо ним все одно зараз нічого не зміниш?» А який сенс в опорі ґвалтівникові, якщо він все одно сильніший за вас? Сенс — зберегти самоповагу і гідність. «Але дуля в кишені й відхід у внутрішню еміграцію цілком дозволяють не сильно впасти у своїх очах, не приносячи марних жертв у грі з нульовими шансами на перемогу!» — парирують опоненти. Дорогенькі, ми живемо в той час, коли, якщо не буде громадянського протесту нехай поки що й меншої, але найсвідомішої частини суспільства, скоро у вас не залишиться шансів на жодну повноцінну внутрішню еміграцію! До речі, й на зовнішню також.

Сергій ПОБЄДІН (перекладач, Іркутськ):

— Путін і компанія не соромляться і не бояться, — топчуть громадянські права, убивають, саджають, крадуть, розв'язують війни, шантажують увесь світ атомним апокаліпсисом — роблять усе, що заманеться. І все їм сходить з рук за мовчазного схвалення і навіть радісного тюкання росіян... Влада захоплена «чк-нквд-кгб-фсб-фсо» тощо. А президент — лише один із них, і владу вони НІКОЛИ не віддадуть. Нещодавно я повернувся до Росії і вражений, на що перетворена наша країна. Не очікував, що можна так задурити людей... Здається, уже пізно намагатися щось змінювати — залишається тільки чекати, коли життя стане нестерпним. Можливо (а, може, й ні!) тільки тоді почуття самозбереження спонукає громадян на правильні дії. Дуже вірно сказала Надія Савченко в інтерв'ю Володимиру Шрейдлеру: «Ви живете, як за часів НКВС, сталінських репресій, коли заборонено говорити. Я, напевно, тут найвільніша людина, незважаючи на те, що сиджу в клітці, — я маю право говорити... А вам затикають рота...»

Така сумна реальність.

Так, звісно, потрібно говорити правду, говорити її в обличчя негідникам. Хоча режим і здається сильнішим, підлішим і хитрішим, бо зумів забезпечити підтримку зомбованим населенням, оравою поліцейських і залякати інших...

Олексій КАЩЕЄВ (лікар-нейрохірург, кандидат медичних наук, поет, Москва):

— У дитинстві я завжди мріяв стати свідком глобальної катастрофи: виверження вулкана, цунамі на Москві-ріці, лісової пожежі на пів-Євразії. Не обмежувала мене мама в перегляді фільмів-катастроф.

Мрія моя здійснилася: я, як і всі, є свідком катастрофи — щоправда, на рівні однієї держави. Йдеться про міфологізацію Другої світової війни. Усі ми бачимо, як, у міру віддалення історичної реальності, у міру природньої смерті ветеранів і забуття, війна з Німеччиною наближається до Троянської. Це відбувається, повторюю, просто при нас, на наших очах. Георгіївська стрічка, символ героїзму й доблесті, перетворюється на колорадську, символ нетерпимості й громадянської війни; під маскою перемоги над фашизмом виправдовується сталінізм (від фашизму відрізняється, як відомо, лише формально); нацистів реанімовано, а їхні маски надягнуто на громадян ще вчора братньої держави. Ну й так далі, той, хто чує, хай почує. Збулася моя мрія, і я на все це дивлюся. Дуже мене цікавили в дитинстві книги про чуму — і ось я спостерігаю зачумлених просто в своєму місті. От вони щось строчать у соціальних мережах, пишуть Обамі знущальні поздоровлення із 9 травня, клеять на своїх німецьких машинах «На Берлін!». Усі мрії збуваються.

Образ війни завжди був сильний у моїй родині — мій прадід, Олексій Панов, командував артилерійською обслугою на даху готелю «Москва» й захищав місто від нальотів. Потім він дійшов до Берліна й вижив. У нього так багато орденів і медалей, що ними можна набити гантель і качати собі біцепси. Отож, коли я бачу в мережі чергову георгіївську стрічку, що здіймається над чимсь огидним, на кшталт Новоросії або знищення народного пам'ятника Нємцову, мені здається, начебто тіло мого прадіда дістали з могили на Машкінському цвинтарі, облили сироваткою життя, реанімували, потім забили на смерть саперною лопаткою — і поховали ще раз, начепивши при цьому на труну теги про Донбас, корогви православних активістів і портрет президента з оголеним торсом.

Я не знаю, за що воювали ці люди, за що вони віддавали свої очі, кінцівки, життя — але не за те, щоб їхні нащадки виросли ідіотами.

Підготувала
Наталя ЯРЕМЕНКО.

Цими вихідними в Москві відбулися пікети «За мир і свободу».

Фото з архіву активістів.

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Лучше стоя умереть,
Чем на коленях жить.
Мне больно на страну
смотреть,
Я не могу забыть
Лихих приморских партизан,
Что дали всем пример:
Ребята шли играть ва-банк,
Испив настой химер.
Но очень близок правды час,
Когда возьмут стволы
Те, кто готовится сейчас
Сменить формат игры.
Да, это жёсткая игра —
В запасе жизней нет,
Но Путин с бандой всё равно
Дадут в суде ответ.

***

Паноптикум российский
Страна кривых зеркал,
Звезда с орлом двуглавым
И с выходом в астрал.
Сияет златоглавая,
На площади погост,
Из мавзолея мумия
Благословит на пост.
Блюстители морали
И православных догм
Людишек убивают
И крестятся потом.
Под рясами погоны,
Велик партийный стаж,
И путин на иконах,
Страна вошла в кураж.
И мания величия,
И лживый наглый бред,
И есть всегда в наличии
В кармане пистолет,
Но всё благополучие
Вдруг лопнет, как пузырь,
По воле злого случая
Во власти был упырь.

***

Не страна — пепелище,
Запах гари и серы,
Ветер северный свищет,
Ни надежды, ни веры.
Ложью пачкают души,
Тела топят в крови.
И босые кликуши
Голосят о любви.
Переполнена мера —
Воздаянье пришло.
Огнём дышит химера,
Выбран день и число.
Колокольные звоны
Превратились в набат,
Мироточат иконы,
Содрогается град,
Рот беззубый разиня,
На коленях в грязи
Умирает Россия...
Слышен шёпот: «Спаси».
Только чудо поможет,
Покаянье в грехах.
Дай же силы нам, Боже,
Победить в себе страх...

***

Люди, что рядом жили
с Освенцимом,
Делали вид, что не замечали
Дым над трубой, и, беседуя
с немцами,
Лишних вопросов не
задавали.

Так и сегодня
российские граждане
Не замечают дым с Украины.
Лживы их речи и
души продажны.
Им интересна история Крыма...
2014.

Олексій ЧЕРНАКОВ
(із Санкт-Петербурга, нині перебуває у політичній еміграції в Італії).

Украинское

Жуткий взгляд
скаженного Вия.
Полон трупов
могильный склеп...
«Україна — це не Росія» —
Все увидели, кто не слеп.

Матерей почернели лица.
Здесь разверзся кровавый ад.
«Тот кошмар когда ж
прекратится?» —
Вопрошают и стар, и млад.

Эта нечисть живое хочет
Погубить и свести на нет.
Не спешит кукарекать кочет.
Ох, не скоро ещё рассвет!..

«За дух вільний і віру в Бога»
Силам зла ненавистен
«хохол».
Всё равно Киев ждёт
Перемога,
А вампиров — осиновый кол.

Олександр БИВШЕВ,
відсторонений від роботи сільський учитель, який проходить по двох кримінальних справах за вірші на підтримку територіальної цілісності України.

селище Кроми
Орловської області.
Росія.

Тисяча слів «дякую»

Українські військові в зоні антитерористичної операції не лише боронять свої позиції, а допомагають громадам міст і селищ Донбасу долати жахливі наслідки війни та повертатись до мирного життя. Сприяють співпраці військових підрозділів з мирними мешканцями офіцери груп цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України.

— Дедалі менше і менше людей на Донбасі вірять у російську брехню про «карателів», — розповідає керівник групи координації цивільно-військового співробітництва полковник Володимир Лямзін, — з липня 2014 року наші офіцери постійно працюють в зоні проведення антитерористичної операції. За цей час ми почули, напевне, вже тисячу разів слово «дякую» за добрі справи від людей, які потрапили в біду на Донбасі.

На відміну від тимчасових російських окупантів, українські військові на Донбасі перебувають на рідній землі, на своїй Батьківщині. Відтак завжди намагаються зробити для неї щось корисне, залишити добру згадку про себе. Нещодавно офіцери цивільно-військового співробітництва встановили дитячий майданчик в селі Зелене Поле Великоновосілківського району Донеччини **(на знімку)**. За це почули щирі «дякую» і від мам, і від малечі.

— Нам дуже часто доводиться бувати в цьому селі, — кажуть офіцери, — тут живуть добрі й привітні люди. Ми хотіли зробити щось для них від щирого серця. Так виникла ідея облаштувати дитячий майданчик. Наші маленькі друзі від нього у захваті.

Постійно допомагають людям і військовослужбовці окремого батальйону матеріального забезпечення, що дислокується поруч з Великою Новосілкою.

— У нашому розпорядженні чимало техніки, яка може працювати не тільки в інтересах військових, а й допомагати мирним людям, — розповідає командир частини. — Це підйомні крани, великі вантажні автомобілі тощо. Тож коли є можливість, ми радо беремося за роботу.

Нещодавно в одному з сіл району військові допомогли замінити труби теплопостачання в місцевій школі. В самому райцентрі розчистили від будівельного сміття майданчик для будівництва церкви. Також разом з місцевими ремонтниками полагодили дах на одній з п'ятиповерхівок. Привезли чимало будівельних матеріалів для відновлення інфраструктури містечка та гуманітарних вантажів.

— Зараз найбільшої підтримки потребують мешканці міст, які розташовані вздовж лінії розмежування, — зазначає полковник Володимир Лямзін, — з боку бойовиків час від часу й зараз туди прилітають міни і снаряди. Ми продовжуємо доставляти в такі населені пункти гуманітарну допомогу. Серйозну роботу з подолання гуманітарної кризи ми розгорнули в Авдіївці, яку і досі обстрілюють російсько-терористичні війська.

Про це містечко зараз, певно, знає вся Україна. Авдіївка не зникає з щоденних бойових зведень. Щодня вона піддається обстрілам.

— Нам казали, що люди тут дуже озлоблені і зневірені, що перебувати тут небезпечно, працювати з мешканцями неможливо, — розповідає полковник Володимир Лямзін, — та, незважаючи на це, ми вирішили розпочати активну роботу в Авдіївці. В місто ми скерували групу офіцерів, які фактично стали такими ж мешканцями містечка, як і всі інші. Усі проблеми жителів вони відчували на собі.

Так ми дізнались про реальні нагальні проблеми людей. Це відсутність питної води, дефіцит продуктів, засобів гігієни і медикаментів. Далі почали шукати шляхи їх вирішення. Звертались до усіх, хто міг би хоч чимось допомогти.

За два тижні військові змогли відправити до Авдіївки дев'ять вантажівок з допомогою. Офіцери цивільно-військового співробітництва розповіли про реалії життя мешканців Авдіївки в Донецькій обласній державній адміністрації. Звідти також надали допомогу.

— Уже майже рік до нас надходить допомога від людей з усієї України, — розповідає представник облдержадміністрації та волонтер Наталія Кулініч, — коли бачиш ці посилки — важко не хвилюватись. Видно, що люди готові поділитись останнім, аби допомогти ближньому. Все, що надходить до нас, ми ретельно обліковуємо, сортуємо і зберігаємо на складі, щоб потім надати допомогу тим, хто її найбільше потребує. Так нам вдалося відправити дві вантажівки в Авдіївку. Завантажили їх питною бутильованою водою, продуктами харчування, засобами гігієни та теплим одягом. Російсько-терористичні війська перетворюють життя авдіївчан на пекло. Час від часу вони хаотично обстрілюють місто з важких мінометів. Жити у таких умовах — нестерпно. Проте є у бандитів і конкретні цілі.

— У місті великі проблеми з питною водою, — розповідає жителька Авдіївки, — хоч якось рятували ситуацію п'ять свердловин на подвір'ях мешканців в різних місцях Авдіївки. Усі криниці були знищені прицільним вогнем артилерії з боку так званих ДНР. Люди це бачать на власні очі, і зараз їх вже не обдуриш байками про «карателів» і «хунту».

До війни в Авдіївці мешкало 36 тисяч населення. Зараз залишилося менше половини. Три з половиною тисячі людей працюють на найбільшому в Європі коксохімічному заводі. Частина робітників не ризикує залишати територію підприємства і часто ночує прямо на заводі. Через обстріли доводилося декілька разів зупиняти виробництво і негайно ж його запускати, щоб уникнути екологічної катастрофи. Після обстрілів у лютому знищена вся система опалення. Були морози, і після припинення подачі гарячої води усі труби розірвало. Відновлювати теплопостачання проблематично. Квартири пусті, власники виїхали. Навіть оцінити ступінь пошкоджень неможливо. Подати тепло також не можна. Тоді більшість будинків просто затопить. У місті величезні руйнування житлового фонду. Всього тут налічується 11 тисяч квартир. Близько 60 відсотків з них — без вікон.

Держава здійснює всі виплати авдіївчанам, але зняти гроші в місті неможливо. Доводиться виїжджати у «тилові» Димитрів чи Красноармійськ. З семи шкіл більш-менш придатні до роботи лише три. Інші мають різні ступені пошкоджень.

— Зараз внаслідок лише обстрілів загинуло більше ста мирних мешканців, — розповідає секретар Авдіївської міської ради Артем Сабадаш, — більше п'ятисот — поранені. На жаль, це ще не всі жертви. У квартирах та залишених будинках ще, мабуть, є загиблі. Ще чимало людей можуть постраждати від мін і нерозірваних боєприпасів, яких чимало і на вулицях міста, і на його околицях.

Військові активно очищають Авдіївку від таких смертельних знахідок. Перед Великоднем обстежили цвинтар, аби люди могли безпечно прийти на могили близьких. Далі сапери обійдуть всі вулиці, але обстріли, що не припиняються, часто зводять усі зусилля нанівець. Доводиться починати все спочатку.

— Ми не опускаємо рук, — зазначає полковник Володимир Лямзін, — і будемо працювати тут скільки треба. Звичайно, нас дуже мотивують слова «дякую» від простих людей. А подяка від мешканців Авдіївки взагалі дорого коштує. Тут люди живуть в умовах постійного «віщання» російської телепропаганди, під обстрілами. Напевно, це одне з найнебезпечніших містечок на сьогодні. Але люди тут вже зрозуміли — хто справді хоче їм допомогти, а хто має на меті просто завдати їм найбільшої шкоди. І щиро кажуть нам — «дякуємо за допомогу».

Владислав НАЗАРКЕВИЧ.
Фото автора.

Будівельників мобілізують для зведення об'єктів оборони

На основі трьох найбільших будівельних фірм Тернополя: «Тернопільбуду», «Креаторбуду» та «Добробуду» завершується формування бригад для спорудження оборонних об'єктів на Луганщині: по два поблизу міст Попасна й Золоте.

Участь у забезпеченні їх усім необхідним беруть малі й великі організації міста: хто допомагає інструментами, хто — малою технікою, хто — грошима, адже виділених на ці цілі коштів із держбюджету замало. Аграрії області погодилися надати продукти харчування для будівельників. Нині проблеми є лише з доукомплектуванням важкою технікою, але і їх влада обіцяє найближчим часом розв'язати. Днями бригади відправляться на схід, а вже наприкінці травня об'єкти оборони заплановано здати в експлуатацію.

Тим часом на строкову службу урочисто відправили перших 60 юнаків. Усього цього року до Збройних Сил та інших військових формувань з області підуть служити 600 чоловік. У зону АТО строковиків обіцяють не брати.

Людмила НАКОНЕЧНА.
Тернопільська область.

Вогонь запеклих не пече!

Під таким гаслом захищають Батьківщину в зоні проведення АТО воїни 44-ї окремої артилерійської бригади, серед яких майже десята частина — подоляни.

На озброєнні у кількох артилерійських дивізіонів бригади дуже потужна зброя — гармати великого калібру, зокрема 152-міліметрові гаубиці. Вчасні і точні вогневі удари артилерії нерідко мають вирішальне значення в умовах бою. Але щоб гармата влучила в ціль, потрібні професіонали — належно підготовлений особовий склад, спроможний виконувати бойові завдання. І гармаші 44-ї бригади є саме такими, попри те, що переважна більшість їх не кадрові військові, а мобілізовані. Досвід і професіоналізм набували безпосередньо в боях.

У дивізіоні згадують день, коли гарматний вогонь вівся п'ятнадцять годин поспіль. Не було можливості ані поїсти, ані перепочити. При цьому потрібно було раз за разом, стоячи по коліна у грязюці, і вдень і вночі, на дощі і холодному вітрі наводити, а потім підносити і закладати в гармати снаряди вагою кілька десятків кілограмів. — У нас служать мотивовані люди, справжні патріоти. І хоч дивізіон зараз укомплектований не на сто відсотків, ми залишили у себе лише тих, на кого можна покластися, — розповів командир артилерійського підрозділу.

Є багато добровольців, серед яких — учасники Майдану. Служать тут люди різні за соціальним станом, релігійними переконаннями, національністю. Є й росіяни, і російська мова не менш уживана, ніж українська. Але усіх їх єднає одне — бажання захистити Україну.

Нині, коли відповідно до Мінських домовленостей триває перемир'я, і важке озброєння відведено від лінії розмежування, гармаші з 44-ї артбригади бойових стрільб не проводять. Але кожен із них, розуміючи, що з іншого боку триває накопичення озброєння, і хитке тимчасове затишшя може несподівано закінчитися, готовий до справжньої роботи. Про все це написав колишній податківець, а нині військовослужбовець Олександр Севастьянов. А закінчив своє повідомлення з фронту ось такими поетичними рядками:

Гармати постріл
Розриває простір,
А бій іде, «Вогонь», І ще,
І ще...
Життя чи смерть —
питання завжди гостре,
Але вогонь запеклих не пече!
Ми гармаші — стріляти
наша справа,
Де треба —
там підставимо плече.
Ми — лицарі пекельної
заграви,
Адже вогонь запеклих
не пече!

Підготувала Ірина КОЗАК.
Хмельницький.
Фото Олександра СЕВАСТЬЯНОВА.

Воєнні будні, або Під захистом «Кобзаря»

ГЕРОЇ В ОСОБАХ

Коли майстра електричних мереж Миколу К. з Голованівська мобілізували для участі в АТО, він узяв з собою улюблену книгу, яку завжди тримав поряд, — «Кобзар» Тараса Шевченка. Микола чудово знається на цій поезії, може цитувати вірші, влучно прив'язуючи рядки, написані сотні років тому, до подій сьогодення. Позивний взяв собі в армії теж — «Кобзар». Таке ж ім'я присвоїв і бойовому побратиму — ЗіЛу із зенітною гарматою в кузові. Служив водієм. В бою під Дебальцевим зенітну установку знищив ворожий танк. Зникла безвісти й книга «Кобзар», а «Кобзарю»-водієві пощастило якимось дивом вижити...

Двадцять років тому Микола вже відслужив в армії. Один рік — строково, потім — три роки контрактником. Приписка — РВСП: ракетні війська стратегічного призначення, окремий батальйон бойового забезпечення, рота охорони і розвідки. Звільнився в 1999-му. Під час мобілізації наприкінці серпня 2014 року в військкоматі вирішили зарахувати Миколу К. до зенітного підрозділу. Так вчорашній майстер електричних мереж став водієм зенітно-артилерійського взводу 2-го батальйону 30-ї окремої механізованої бригади з Новограда-Волинського.

«Минулої осені стояли на тимчасовому кордоні між Херсонською областю та Кримом, — розповідає Микола-«Кобзар». — Зенітні розрахунки несли бойове чергування, здебільшого полювали на безпілотники (БПЛА). Ті з'являлись у небі над позиціями наших військ десь раз на тиждень, тоді ми по них стріляли. Якось прапорщик збив такого, уламки впали просто на прикордонників. Ті навіть подумали — осколки снарядів, заховались у бліндажі...

На кордоні з Кримом стояли місяців із чотири протягом минулих осені-зими. Майже щодня — в режимі повної бойової готовності. Вважали, в будь-який час може бути атака з Криму. Там же в окупантів і авіація була. До наших позицій не долітали, але лякали: пролітали недалеко від тимчасового кордону. Досить часто окупанти влаштовували провокації: вночі включають світло і йдуть на нас колоною техніки. А метрів за 100 до тимчасового кордону повертають назад. Може, розраховували, що ми почнемо стріляти першими...»

Дебальцевське пекло

«У січні нас перекинули під Дебальцеве. Чотири зенітні відділення базувались в Артемівську, а на бойові завдання виїжджали під навколишні населені пункти, які ворог намагався взяти, щоб перерізати трасу до Дебальцевого. Логвинове та Луганське боронили чотири дні. Завжди пам'ятатиму бій 12 лютого. Ми відстріляли три чи чотири пари коробів по піхоті. Машина з заведеним двигуном, двері відкриті, я слухаю команду дублера: їхати вперед чи назад. Стріляємо з пагорба. Відстріляли боєкомплект — спускаємось вниз на перезарядку. Зарядили — вивожу машину нагору, знову б'ємо по позиціях ворога... Коли в мій ЗіЛ влучили, я навіть не зрозумів, що трапилось. Машина стояла в низині, командир дав команду екіпажу розосередитись та спостерігати, чи не оточує ворожа піхота. Один боєць повідомляє: піхоти немає, а з «зеленки» на нас танки пішли. Тут поряд вибухнули дві міни: одна біля БТР, друга — ближче до моєї машини. Це міномет показав танку, де ми перебуваємо, і танк влупив по моєму «Кобзарю» прямою наводкою. Якби двері були зачинені, мене б розмазало по кабіні, а так тільки викинуло вибуховою хвилею на землю. Прийшов до тями, хотів повернутися до машини, а боєць з мого відділення затягнув мене за БТР і каже: машина без кузова і без коліс уже нікуди не поїде. Дуже пощастило, що нікого з наших на той момент не було в кузові за гарматою. У тому бою, дякувати Богу, ніхто з нашого взводу не загинув, але дві зенітки ми втратили: «Кобзаря» та «Марго».

«Кобзар» із «Кобзарем» на передовій.

Поранення

«Навіть не здогадувався, що отримав контузію, адже раніше нічого такого зі мною не траплялось. Коли вийшли на базу в Артемівськ, почав відчувати сильні головні болі, очі боліли, слух майже пропав. В артемівській лікарні виписали направлення на Харків, звідти — на Чернігів, потім — у Кіровоград. Майже місяць по госпіталях. Лікарі кажуть — закрита черепно-мозкова травма, стрес, але в перспективі — все буде добре. Уже розмовляю майже як до контузії. Скоро випишуть з госпіталю, пройду реабілітацію, потім — військово-лікарську комісію, медики подивляться, комісувати чи ні. Кажуть, тих, хто відслужив сім місяців, демобілізують. Мабуть, і я попаду...»

Записав Олександр **ВИНОГРАДОВ.**

Кіровоград.

Фото з сімейного архіву.

Ефект несподіванки і краси

Київська художниця Віталіна Маслова разом з однодумцями та благодійниками вирішили лікувати душі наших бійців Карпатськими горами. Ще з жовтня волонтери втілюють у селах Верховинського району проект «Творча криївка». Зараз на Прикарпатті триває десятий заїзд воїнів АТО, які проходять творчу реабілітацію у селі Криворівня. Перед цим військових приймали родини з сіл Дземброня та Красник.

Люди з посттравматичним синдромом та стресом, якого зазнають на війні, потребують терапії. Художньою терапією Віталіна займається ще з Майдану. «Творча криївка» почала свою роботу на берегах Десни, де у березні минулого року реабілітацію пройшли 27 майданівців. Побувавши якось на пленері у Карпатах, Віталіна переконалася, що верхогір'я — саме те місце, де можна повернутися до себе. В кожному заїзді беруть участь до десяти учасників. Коли поранені потребують супроводу, — то разом з дружинами. Як правило, усі у горах уперше. Тут, як каже волонтерка, спрацьовує ефект несподіванки і краси природи. Гори відновлюють хлопцям сили і роблять половину роботи. А далі — творчість. Люди, котрі ніколи не брали пензля в руки, починають малювати картини. В кожному заїзді є психолог та масажист, які проводять окремі заняття. Також у програмі — активне дозвілля, кінні прогулянки, сауна, походи у гори, екскурсії, заняття ремеслами, знайомство з історією та звичаями місцевості. Тобто все, що допомагає відчути смак мирного життя та знайти в ньому місце для себе.

Гостинністю тутешніх мешканців, каже Віталіна, вона не перестає захоплюватися. Де б не перебували бійці, до спілкування з ними завжди залучене ціле село. Ночівлю, харчування, різноманітні заходи горяни забезпечують власним коштом. Учасників «криївки» приймають власники карпатських «зелених» садиб. В Дземброні вони відпочивали у «Білому слоні» і п'ять заїздів поспіль — у садибі «Ксеня» у господарів Василя і Оксани Волинюків. У Краснику гостювали у приватній домівці «Карпатські барви» багатодітної родини Мартищуків — Ярослава та Наталі. Тепер, на запрошення священика Івана Рибарука та сільського голови Василя Зеленчука, переїхали до Криворівні. Всі учасники проекту вражені — не село, а живі історія та легенда. Дня замало, щоб обійти усі музеї: хата-гражда, музеї Івана Франка та Михайла Грушевського, Параски Плитки-Горицвіт і Теодосії Плитки. Параски вже нема, а Одосія закликала в гості. Хлопці, які знають гіркий смак війни, слухали спогади 94-річної гуцулки. Тут вони заново вчаться радіти простим речам — приємним дотикам ягняти, допомозі господарю в спорудженні альтанки на подвір'ї, бесідам з отцем Іваном, ліпленню вареників. Олександр, Олексій, Валентин, Сергій, Григорій, Василь, Михайло, Костянтин, Олег та Юрій вдячні пану Василю — господарю відпочинкового комплексу «Згарда» — та власникам садиби «Білаків» у присілку Під Соснами, які подарували їм такий душевний та домашній відпочинок.

«Криївка» почала практикувати і сімейні проекти — «Гостина у родини». Армійці з дружинами та дітьми приїздять у відпустку до схожих за віком верховинців. У планах — організація сімейного табору для родин, які втратили годувальника на війні.

Ініціатива здійснюється за підтримки українсько-американського фонду «Лелека Фундейшн». Також організатори проводять виставки-презентації творчих робіт учасників АТО. Зовсім недавно три картини, презентовані на виставці «Донбас: війна і мир» у парламенті Великобританії, були продані на аукціоні. 270 євро надійшли на рахунок «криївки». Найбільше, за словами Віталіни, проекту бракує підготовлених волонтерів. Адже запрошень багато і заїзди можна влаштовувати паралельно в кілька садиб. З початку роботи "Творчої криївки" реабілітацію в Карпатах пройшли 72 особи.

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

Фото надане спільнотою «Творча криївка».

І таке було: фотосесія бійців у гуцульських строях. Віталіна Маслова внизу.

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Ваучер сприяє працевлаштуванню

Одним із варіантів допомоги безробітним, зокрема переселенцям і деяким учасникам АТО, у вирішенні питання працевлаштування є надання їм ваучерів на навчання та перепідготовку. Раніше право на їх отримання мали лише особи після 45 років. Однак завдяки нещодавно ухваленому Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення соціального захисту внутрішньо переміщених осіб» зазначене вікове обмеження не діє для:

— внутрішньо переміщених осіб працездатного віку за відсутності для них підходящої роботи;

— осіб, звільнених з військової служби після участі у проведенні антитерористичної операції, з числа інвалідів до отримання права на пенсію відповідно до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

Що дає ваучер

Ваучер дає можливість пройти перепідготовку, спеціалізацію, підвищення кваліфікації у навчальних закладах за обраною професією чи напрямом підвищення кваліфікації (відповідно до встановленого переліку). Вартість такого навчання оплачується державою у межах вартості навчання, але не може перевищувати десятикратного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб (на сьогодні прожитковий мінімум становить 1218 гривень). Хоча за бажання різницю вартості можна доплатити самостійно.

Для отримання ваучера необхідно бути зареєстрованим безробітним та подати до центру зайнятості заяву та документи (паспорт, трудову книжку, документи про освіту та інші).

Компенсація проїзду та медогляду

Паралельно переселенцям (зареєстрованим безробітними), які працевлаштовуються за направленням центру зайнятості, здійснюється компенсація фактичних транспортних витрат на переїзд до іншої адміністративно-територіальної одиниці місця працевлаштування, а також витрат для проходження попереднього медичного та наркологічного огляду, якщо в цьому є необхідність під час працевлаштування.

Стимулювання створення робочих місць

Роботодавці, які братимуть на роботу на умовах строкових трудових договорів внутрішньо переміщених осіб (зареєстрованих безробітних), отримуватимуть компенсацію витрат на оплату праці цих осіб (але не вище середнього рівня заробітної плати у відповідному регіоні за минулий місяць). Строк отримання компенсації обмежено шістьма місяцями (за рішенням регіональних координаційних комітетів сприяння зайнятості термін отримання компенсації може бути збільшено до 12 місяців). При цьому термін гарантованого працевлаштування працівника має бути вдвічі більшим, ніж період виплати компенсації за нього. Тобто, якщо роботодавець працевлаштовує особу на чотири місяці, то компенсацію отримає лише за два.

Водночас, якщо роботодавець приймає на роботу працівників з числа внутрішньо переміщених осіб на строк не менше року і направляє їх на перепідготовку та підвищення кваліфікації, то він має право на отримання компенсації в межах вартості навчання, але не більше десятикратного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого законом на дату здійснення роботодавцем такої оплати (12 180 гривень).

Проте у разі звільнення працівника, за якого виплачувалася компенсація, з ініціативи роботодавця або за згодою сторін до закінчення строку збереження гарантій зайнятості отриману компенсацію необхідно буде повернути.

Олена БЕСПАЛЬСЬКА, юрист.

Війна і тендери: сотні листів про допомогу розсилають медики з Вінниці

Жодної копійки державних грошей не отримали у нинішньому році на лікування поранених у Вінницькому військово-медичному центрі (ВМЦ). Лікують бійців АТО за кошти благодійників. Чому?

Парадоксальна ситуація склалася з придбанням ліків для медичних закладів. Вінницькому ВМЦ держава гроші виділила, і немалі, 13,2 мільйона гривень, але отримати їх поки що не вдалося. Фармацевтичні компанії відмовляються брати участь у тендерах. Бояться втратити прибутки. Курс долара стрибає — змінюються ціни. Саме з цієї причини Вінницькому військово-медичному центру не вдалося провести жодної тендерної процедури.

Ворога здолати простіше, ніж бюрократа

Ще однією бюрократичною перепоною є необхідність надання обгрунтування, з якою метою купуються ті чи інші медикаменти або матеріали. Тобто треба письмово пояснювати, для чого лікувальному закладу медпрепарати. Дивно звучить, але такі реалії. Пояснень вимагає управління фінансового аудиту при штабі Повітряних сил. Без їхнього погодження, стверджують у ВМЦ, купувати заборонено не тільки ліки. На будь-що треба давати обгрунтування — на пальне, витратні матеріали тощо. Є ліки, на які взагалі встановлена заборона. Йдеться про імпортні препарати. Їх сертифікували, але МОЗ вважає, що слід надавати перевагу вітчизняним медикаментам. Як образно висловився один із лікарів, ворога здолати простіше, ніж бюрократа.

— Моя думка така: на час воєнних дій варто б максимально спростити придбання ліків, медтехніки, обладнання і всього того, що потрібно для лікування поранених, — розповідає начальник Вінницького військово-медичного центру полковник Сергій Петрук. — Простіше кажучи, скасувати тендерні процедури для військових медичних закладів. Знайдіть інший спосіб контролю. У країні війна, тисячі вбитих і поранених. Ситуація потребує оперативних рішень, а їм тендери подавай, і край.

З приводу спрощення тендерних процедур полковник Петрук пояснює, що вони все одно потребують часу, не менше 21—23 днів. А якщо хтось оскаржує рішення тендерного комітету, то все доводиться починати спочатку. Підтвердженням того, що в умовах війни зволікання з прийняттям рішення коштує надзвичайно дорого і розплачуватися інколи доводиться життям людей, є розгортання у районі бойових дій вінницького мобільного госпіталю.

Мобільний госпіталь розгорнули за благодійні кошти

— Наш госпіталь першим почав працювати у зоні АТО, — каже полковник Петрук. — Якби ми втягнулися в тендерні процедури, то, мабуть, досі не змогли б виконати наказ. Все необхідне обладнання, медичні препарати, пальне було придбано за кошти створеного у нашому центрі благодійного фонду.

Начальник Вінницького військово-медичного клінічного центру Міноборони полковник Сергій Петрук підписав протягом тижня сто листів до благодійників із проханнями про допомогу.

Благодійний фонд охорони здоров'я військовослужбовців створено ще до війни, у 2011-му. Голова правління фонду, помічник начальника центру Віталій Колесюк каже: нещодавно надіслали приблизно сто листів керівникам різних організацій із проханням підтримати лікувальний заклад.

Торік вдалося зібрати 6,6 мільйона гривень. З цієї суми 4,6 мільйона витратили на придбання медичного обладнання, на півтора мільйона закупили ліки.

Однак навіть із благодійними коштами чиновники примудряються створювати проблеми. Пан Колесюк розповів, що облрада допомогла на суму 700 тисяч гривень. Отримати гроші виявилося непросто. Приблизно місяць Міноборони не надавало кошторис. Потім довелося обгрунтувати в управлінні фінаудиту, на що будуть витрачені гроші. Понад півтора місяці чекали, поки названа сума надійде на рахунок фонду.

— Краще б кошти благодійників витратити на будівництво, — продовжує Віталій Колесюк. — Ми споруджуємо реабілітаційний центр. Але не за державні гроші. Міноборони оплатило тільки проект. Все інше — допомога благодійників. Будівля на два поверхи. Такий центр у нинішніх умовах дуже потрібен скаліченим у бойових діях.

Що зараз потрібно військовим ескулапам?

— Немало грошей іде на придбання витратних матеріалів, — каже начальник клініки невідкладної хірургії Ігор Марцинковський. — Особливо це стосується матеріалів для вакуумних апаратів лікування гнійних ран. Наприклад, магістраль із великою пов'язкою коштувала за старими цінами 960 гривень. А це одноразовий елемент. Вартість із середнього розміру пов'язкою — 750 гривень, з малою — 500 гривень. Поранені будуть вдячні за надання допомоги у таких матеріалах. До них ще потрібні контейнери для відкачування гнійної рідини. Вартість одного — майже 300 гривень.

За словами співрозмовника,

необхідні також травматологічні пластини та металоконструкції для різноманітних сегментів — стегна, плеча, стабілізації переломів хребта, вогнепальних переломів. Багато витрачають дрібних матеріалів: рукавички стерильні хірургічні (розмір 8,0); стерильні одноразові операційні набори білизни (халати, простирадла); крапельниці, одноразові шприци (протягом доби їх використовують по кілька тисяч одиниць). З препаратів — антибіотики, протизапальні та судинні.

Розрахунковий рахунок Благодійного фонду охорони здоров'я військовослужбовців:
26005060727956 у Вінницькій філії ПАТ «ПриватБанк»
МФО 302689
код ЄДРПОУ 37159706.
Контактні телефони:
(043-2) 59-69-51;
(067) 430-14-21 (Колесюк Віталій Степанович).

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Фото автора.

Створено 3D-приціл для автомата

Сучасні прицільні комплекси для автоматів Калашникова почали виготовляти у Дніпропетровську. На думку військових фахівців, за своїми характеристиками вони перевершують наявні в країні аналоги, але при цьому — значно дешевші. Перша виготовлена партія призначена для бійців Нацгвардії. Для запуску малосерійного виробництва розробникам необхідно менш ніж півмільйона гривень.

За словами автора розробки Геннадія Літинського, жодних супервинаходів тут немає: створено технологічне вдосконалення автомата Калашникова, який перебуває на озброєнні ЗСУ.

— Коли почалися бойові зіткнення, не було виробників своїх тактичних обвісів, прицільних систем, — зазначає він. — Усе це й нині купується за кордоном. Це дорого. Ми пішли шляхом створення нового приладу, розробили 3D-приціл.

Автор наголошує: є й інші виробники, але вони пропонують або дороге прицільне обладнання, або таке, що не витримує навантажень. Дніпропетровці взяли за аналог ізраїльську фірму «FAB».

— Ця фірма виготовляє суцільнолиті обвіси з пластику. У складних бойових умовах вони швидко виходять з ладу, — стверджує винахідник. — Ми пішли іншим шляхом.

У результаті обвіс створили з алюмінію, зробили їх придатними для ремонту. Все просто: стара накладка знімається з газової трубки автомата, на неї одягається нова. У найближчих планах розробників — якнайшвидший запуск прицілу в серійне виробництво й озброєння ним усієї української армії. Адже це дасть змогу вести прицільний вогонь навіть бійцям з порушеннями зору.

Виріб непогано зарекомендував себе на випробуваннях у 25-й бригаді й у «ДУК 5»: вони невибагливі, з ними можна вистрибувати з кузова, бігти. Вартість — майже чотириста гривень, що значно дешевше за імпортні аналоги.

— Це кращий прицільний комплекс із наявних в Україні, — розповів координатор волонтерського центру Михайло Тонконогий. — Уже готуємося замовити партію для тих, хто перебуває на далеких постах. Зараз необхідно чотириста тисяч гривень, щоб запустити малосерійне пробне виробництво.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Прохання загиблого побратима виконали

Міський голова Кам'янця-Подільського Михайло Сімашкевич передав автомобіль, теплий одяг, харчі, воду, теплі ковдри та подушки представникові 5-го батальйону Добровольчого українського корпусу «Правий сектор» Сергію Гусаку.

Сергій — побратим кам'янчанина Миколи Флерка, який загинув у Пісках. Незадовго до смерті він звернувся до міського голови з проханням допомогти придбати авто. Нині це бажання бійця виконано: машина з необхідними на передовій речами передана в батальйон, де ніс службу Микола. Це вже третє авто, яке місто передає для військовослужбовців. Ще два планується відправити найближчим часом.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

На лікування героя потрібні гроші

На Кіровоградщині триває збір коштів на лікування та реабілітацію тяжко пораненого під Дебальцевим українського героя Вадима Довгорука, який втратив дві ноги і руку. Дві тисячі гривень перерахували бійцеві після благодійного аукціону учасники «Шоу близнюків». Гроші можна спрямувати на картку «ПриватБанку»
5168 7420 2080 3460
(мама Брюховецька Наталія Вікторівна,
тел. (066) 825-44-26)
або ПАТ КБ «ПриватБанк»
р/р 2924 4825 509100
МФО 305299
ЄДРПОУ 14360570.
Отримувач Довгорук Вадим Юрійович.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

ЦИФРА

7 лауреатів щорічної премії імені Івана Огієнка назвали у Житомирі. З-поміж тих, хто її отримає цього року, письменник із Житомира Григорій Цимбалюк. З серпня 2014-го письменник бере участь в АТО. Нещодавно в «Голосі України» було опубліковано інтерв'ю з ним, в якому літератор поділився враженнями від перебування в гарячих точках.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.
Житомир.

Землі під нові оселі вже обмаль

Не минуло й півроку, як у Херсоні таки почали узаконювати виділення ділянок родинам воїнів АТО для будівництва власного житла. На сесії міськради депутати дали згоду на розробку землевпорядної документації для відведення у власність землі 15 родинам загиблих захисників Вітчизни, 22 пораненим героям АТО і 39 військовослужбовцям ЗСУ. Та заяв від учасників війни вже надійшло вчетверо більше. Тому міськрада просить обласну владу приєднати до Херсона додатково 150 гектарів з прилеглих земель запасу, щоб розширити територію майбутньої індивідуальної забудови. У місті вона вже отримала умовну назву «Військове містечко».

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

ЄС збільшить фінансування рятувальних операцій у Середземному морі

Європейська комісія оприлюднила план із 10 пунктів, що має на меті зменшити наплив нелегальних мігрантів, які намагаються дістатися країн Європейського Союзу через Середземне море, повідомляє «Радіо Свобода».

Зокрема, передбачено посилення контролю і реєстрації мігрантів, які прибувають до країн ЄС (передусім Італії та Греції), посилення рятувальних операцій, знищення старих суден і запобігання торгівлі людьми. Новий план 23 квітня розглянуть лідери країн Євросоюзу під час саміту. Країни ЄС хочуть збільшити фінансування програм «Тритон» і «Посейдон», **повідомляє агентство dpa**. Як зазначив міністр внутрішніх справ Німеччини Томас де Мезьєр, йдеться про подвоєння коштів на організацію рятувальних робіт та збільшення кількості кораблів. Також у Євросоюзі сповнені рішучості конфісковувати й знищувати старі судна, які торговці використовують для перевезення нелегальних мігрантів. Крім того, за словами де Мезьєра, будуть покращені механізми розподілу між країнами ЄС біженців, які прибувають до Європи. Зараз найбільше навантаження припадає на Італію та Грецію.

Глава німецького МЗС Франк-Вальтер Штайнмаєр наголосив: в довгостроковій перспективі проблему можна розв'язати, лише якщо ліквідувати причини втеч людей із власних країн. Як зазначається, основна кількість біженців — із країн Близького Сходу, які зараз охоплені війною. «Ось чому важливо, щоб ми допомагали стабілізувати ситуацію в Лівії», — **цитує Штайнмаєра DW.**

Як повідомляв «Голос України», термінову зустріч міністрів закордонних та внутрішніх справ країн ЄС було скликано після трагедії в Середземному морі. Судно, яке перевозило майже 1000 мігрантів, перекинулося, і вже нині можна говорити, що під час катастрофи загинуло близько 800 осіб. Це не перша подібного роду катастрофа, але вона найбільша за кількістю жертв.

При цьому лише за один тиждень квітня італійська та грецька берегова охорона врятували від загибелі в морі 13 500 мігрантів. За інформацією ООН, у Лівії чекають переправи до європейських берегів ще сотні тисяч людей.

Катастрофа біля берегів Греції

У той час, коли в понеділок у Люксембурзі єврокомісар з питань міграції, внутрішніх справ і громадянства Греції Дімітріс Аврамопулос представляв главам МЗС країн Євросоюзу план з вирішення проблем міграції, в Егейському морі, біля берегів острова Родос, тривала чергова операція з порятунку нелегалів. Жахлива трагедія біля італійського острова Лампедуза не стала уроком. Та, очевидно, мігранти нічого про неї й не чули, оскільки перебували на «шляху до волі».

Берегова охорона Греції отримала сигнал про те, що судно з біженцями з африканських країн втратило керування і от-от піде на дно. До рятувальної операції були залучено всі плавзасоби прикордонників. Вони дістали з води 80 людей, 23 з них довелося госпіталізувати. Трьом біженцям, включаючи одну дитину, все-таки не вдалося досягти берега.

Грецька влада не виключає, що на судні перебувало набагато більше нелегалів, тому до темряви берегова охорона продовжувала пошук людей у розбурханому морі.

Олександр БИЛИК.

Операція з порятунку мігрантів із затонулого судна проводиться біля острова Родос.

Фото Xinhua/Укрінформ.

«Стріла» пролетіла повз Фуджі

Японський маглев (потяг на магнітній подушці), **про який «Голос України» вже повідомляв,** знову обновив світовий рекорд. Цього разу він «пролетів» зі швидкістю 603 кілометри за годину на експериментальній ділянці префектури Яманаші, що поблизу гори Фуджі.

Власник потяга — державна компанія Central Japan Railway (JR Central) — планує ввести в експлуатацію супершвидкісну лінію між містами Токіо і Нагоя до 2027 року. Відстань в 280 кілометрів потяг подолає за 40 хвилин із середньою швидкістю 505 кілометрів. Будівництво оцінюється майже в 100 млрд. доларів, адже 80 відсотків маршруту проходитиме через гірські тунелі.

В Японії сподіваються, що технологія потягів на магнітній подушці буде затребуваною в світі. Японські ЗМІ повідомляють, що прем'єр-міністр Японії Шиндзо Абе, який найближчими днями здійснюватиме візит до США, має намір обговорити плани будівництва високошвидкісної залізничної магістралі між Нью-Йорком і Вашингтоном.

Ніна БАЛИКОВА.
Токіо.

Німецькі історики зацікавилися нашим минулим

Конфлікт між Росією і Україною украй заплутав і без того незрозумілу для більшості західних європейців ситуацію щодо культурної, історичної і політичної належності східноєвропейських країн. Досі для них усе, що знаходиться за кордонами Польщі, була Росія. Нині українці, хоч і вимушено, але заявляють про себе, презентуючи здебільшого фольклористику, віночки, синьо-жовті прапори і тризуб. Натомість німці відреагували звичною прискіпливістю до розв'язання питань, котрі їм незрозумілі, розпочавши власне дослідження історії України.

Найбільше на Старому континенті об'єднання науковців-гуманітаріїв, яке налічує понад три тисячі членів, — Асоціація істориків Німеччини та Асоціація істориків Східної Європи разом із українськими колегами вирішили посприяти відкриттю нового бачення української держави, створивши для цього Німецько-українську історичну комісію. Днями газета «Франкфуртер Альгемайне Цайтунг» опублікувала кореспонденцію під назвою «Що ми знаємо про Україну?», в якій дійшла висновку, що «в актуальних дискусіях про Україну дуже швидко випливає факт повного незнання про цю країну, її суспільство та її складну історію». Такий висновок газети цілком зрозумілий, адже й досі нашу державу сприймають крізь призму СРСР — як його «колишню республіку». Через хибну історичну інформацію навіть деякі авторитетні німецькі політики вважають, що суверенітет України — умовне поняття, а самої нації узагалі не існує. Тож долю країни можна вирішувати і без її участі, що часто, на жаль, і буває. Німецько-українська історична комісія має змінити таке уявлення і таке ставлення, поламавши стереотипи. Як саме?

Німецькі історики наголошують: фундаментом відносин світу з Україною передовсім має бути усвідомлення, що вона — суверенна держава з правом самостійно ухвалювати рішення стосовно своєї зовнішньої політики. Разом із українськими колегами вони окреслили спільні проекти. Якщо коротко, то йдеться про представлення України впродовж трьох періодів європейської трансформації — від 17-го століття до часів Майдану. Також реалізовуватимуться конкретні розробки, темою яких буде історія відносин обох країн.

Зараз члени комісії зосереджуватимуть увагу на необхідності вивчення Другої світової війни та історії Голокосту. Йдеться про детальніше дослідження нової доби з її різноманітними суспільними і релігійними традиціями, українського національно-визвольного руху та видання німецького альтернативного підручника історії для шкіл. Напередодні 70-річниці закінчення Другої світової війни історики обох країн намагаються з'ясувати, чи є в німецькій пам'яті про перемогу над нацизмом місце для України? Адже досі вона поєднувалася лише з російською ідентичністю. Тому й частина німецького суспільства надто мало усвідомлює, який внесок України в перемогу над нацизмом, а також Білорусі, котрі зазнали великих втрат. Тим часом німецьке почуття провини за війну спрямоване передусім до Росії, на чию долю випали жахіття війни, але яка не була окупована повністю. Хоч усі ці країни постраждали від німецької окупації, але у ФРН сприймається лише російська частина історії тієї війни. Тож Німецько-українська історична комісія прагне встановити справедливість.

Наталія ПИСАНСЬКА.
Берлін.
npysanska@golos.com.ua

ПЛАНЕТА

Плани на Ризький саміт: спільний авіапростір та безвізова перспектива

У рамках «Східного партнерства» варто створити окремий формат взаємодії, який об'єднував би Україну, Грузію та Молдову. Про це в Люксембурзі заявив міністр закордонних справ Павло Клімкін під час зустрічі лідерів дипломатії країн ЄС та держав—учасниць ініціативи «Східне партнерство» (Україна, Грузія, Білорусь, Молдова, Вірменія, Азербайджан). Такий формат, за словами Павла Клімкіна, необхідний через те, що ці три країни підписали з ЄС Угоди про асоціацію і тепер «постають перед спільними завданнями та викликами у контексті виконання цих угод та створення зони вільної торгівлі». Тому, на думку міністра, необхідно враховувати «нову різношвидкісну динаміку в рамках ініціативи». Загалом міністри обговорювали саміт «Східного партнерства», що відбудеться у травні в Ризі. Серед можливих конкретних його досягнень, які становлять особливий інтерес для України, П. Клімкін відзначив забезпечення прогресу в лібералізації візового режиму та підписання Угоди про спільний авіаційний простір між Україною та ЄС.

В Афінах розпочався суд над партією

У понеділок в Афінах почався судовий процес у справі про визнання ультраправої партії «Золота зоря» злочинною неонацистською організацією. Перед трьома суддями, які займаються в країні розглядом кримінальних справ, постали 69 активних членів партії, у тому числі і її лідер Ніколаос Михалоліакос, а також депутати парламенту Греції від «Хрісі Авгі» (так грецькою звучить назва партії. — *Ред.*).

Річ у тому, що на дострокових парламентських виборах, які відбулися у Греції на початку цього року, «Золота зоря» набрала 6,92 відсотка голосів виборців і одержала 18 місць у вищому законодавчому органі країни.

Від дня заснування (1 листопада 1993 року) партія заявила про себе як про рух «народних і безкомпромісних націоналістів». Ніколаос Міхаліоліакос охарактеризував своє дітище як організацію, котра виступає проти «так званої Просвіти» і промислової революції і підтримує націонал-соціалізм. Згідно зі статутом партії, «тільки арійці по крові й греки за походженням можуть претендувати на членство в партії».

Грецькі політичні оглядачі зазначають, що вперше в післявоєнний час перед судом партія, представлена в парламенті. Захищати підсудних будуть понад 100 адвокатів, які довго й уважно вивчали більш як 700 сторінок обвинувального висновку прокуратури. На суд буде викликано 130 свідків з боку обвинувачення. Передбачається, що судовий процес триватиме не менше року.

З нагоди початку судового процесу в Афінах у понеділок відбулися кілька демонстрацій, організованих рухом по боротьбі з расизмом. Їх учасники вимагали від суду й грецької влади обвинувальних вироків для активістів «Золотої зорі».

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Екс–президент Єгипту отримав 20 років в'язниці

Колишнього президента Єгипту Мохамеда Мурсі засудили до 20 років позбавлення волі. Такий само термін дали ще 12 лідерам забороненої організації «Брати-мусульмани». Ще двох засудили до 10 років.

Вирок Мурсі винесено у справі про загибель людей біля президентського палацу «Аль-Іттіхадія» 5 грудня 2012 року. Там влаштували мітинг антиісламістські сили, які вимагали скасувати референдум щодо нової конституції країни. На них напали прихильники «Братів-мусульман». Тоді загинули щонайменше 10 демонстрантів. Постраждали понад 700 осіб. Мурсі та інших лідерів «Братів-мусульман» засудили за провокацію насильства, що призвело до загибелі людей. Також відсторонений президент є фігурантом у справах про шпіонаж та державну зраду і про масову втечу членів «Братів-мусульман» з в'язниць під час революції 2011 року. Вирок у цих справах оголосять 16 травня, **інформує «Євроньюз».**

Сьогодні у ПАРЄ відбудуться екстрені дебати на тему: «Політична і безпекова ситуація в Україні та її наслідки»

ГОЛОС УКРАЇНИ № 72 (6076)
СЕРЕДА, 22 КВІТНЯ 2015

У Миколаєві відбувся турнір з карате — Відкритий Кубок Бранча Південного регіону України серед дітей, юнаків, юніорів і дівчат. На змагання зібралися майже сто учасників з різних міст, *передає наш власкор Ірина Нежигай*

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, евакуйований у Старобільськ, усімнадцяте приймав гостей на Всеукраїнському фестивалі–конкурсі «Обдарована молодь – 2015». У ньому взяли участь понад чотириста артистів. Свої таланти показали юні музиканти, вокалісти, танцюристи та художники, *повідомляє наш власкор Павло Воронцов*

Учасники з'їзду шахтарів придбали квиток в один кінець

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— Доходило до того, що зубки для відбійних молотків ми їздили купувати самі, бо не було чим працювати. Багато хто вже на межі. Деякі з нас взяли квиток в один кінець. Але ми всі — за єдину, незалежну в енергетичному плані Україну, — запевнив вибійник шахти «Північна» державного підприємства «Дзержинськвугілля», Герой України Сергій Слюсар.

Чиновник гірнику не товариш

Відповідати на незручні запитання шахтарів довелося єдиному присутньому представнику уряду — міністру енергетики і вугільної промисловості Володимиру Демчишину. Очільник галузі послався на наслідки бойових дій: «Якщо неможливо збути вугілля в Україні і продати за кордон неможливо, зрозуміло, що шахти стояли. А витрати покривали лише з бюджету».

Той факт, що з початку року галузь одномоментно позбавили дотацій, міністр пояснив так: «За нинішніх умов не зовсім правильно сплачувати різницю в собівартості. Тому цю програму ми переробили під програму розвитку». Сума заборгованості з зарплати гірників чомусь виявилася різною у профспілок і міністерства: за даними Володимира Демчишина — 200 мільйонів гривень, за інформацією профспілок — майже 500 мільйонів. Виступ очільника відомства неодноразово переривали вигуки «Ганьба!» та свист. Особливе обурення викликали факти закупівлі закордонних вугілля та електроенергії за цінами, вищими за ціну українського палива.

Вугільники стривожені тим, що міністерство вважає неперспективними 11 шахт із 35, підконтрольних відомству. Це означає, що підприємства можуть закрити, а понад 10 тисяч працівників залишиться без роботи. Учасники з'їзду зажадали від уряду розробити паливно-енергетичний баланс країни, визначити необхідну кількість вугілля, яке має видобуватися, джерела постачання палива, ціну на вітчизняне вугілля та необхідні обсяги державної підтримки для сталої роботи вуглевидобувних підприємств. У разі невиконання вимог гірники мають намір влаштувати в столиці акцію протесту.

Ліна КУЩ.

Делегати III з'їзду шахтарів України зі Львівщини Яніна Галась, Ігор Гумен, Володимир Якубук перед відкриттям форуму.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Скасують бар'єри для польотів

Слідом за Львовом програма «Відкрите небо» запрацює в Одесі. За словами міністра інфраструктури України Андрія Пивоварського, міжнародний аеропорт «Одеса» — найімовірніший кандидат для експерименту зі скасування бар'єрів для польотів закордонних авіакомпаній. Він входить до трійки найбільших повітряних гаваней України за кількістю обслуговуваних пасажирів. Нині тут будують суперсучасний пасажирський термінал, після введення в експлуатацію якого пасажиропотік збільшиться уп'ятеро.

Програма «Відкрите небо» передбачає рівноправні конкурентні умови для авіакомпаній різних країн, що беруть у ній участь: авіакомпанії зможуть літати не за дозволом, який необхідно одержувати в кожній країні, а за загальним повідомленням. На сьогодні договір «Відкритого неба» підписали 34 держави. Тривають перемовини щодо підписання угоди між Євросоюзом та Україною.

Кирило ВОРОНКОВ.

Одеська область.

Нові тролейбуси для городян

Десять нових тролейбусів Т-103 «Дніпро» виробництва «Південмашу» на суму 33 мільйони гривень придбають у Дніпропетровську. Постачальника було визначено у результаті тендера.

Як повідомили «Голосу України» у департаменті транспорту і зв'язку міськради, перші тролейбуси вийдуть на лінію влітку. Вони мають низький рівень підлоги, завдяки чому є можливість перевезення пасажирів з обмеженими фізичними можливостями.

— Транспортні засоби обладнано кондиціонерами і транзисторно-імпульсною системою управління тяговими двигунами, що дає змогу заощаджувати до сорока відсотків електроенергії, — зазначають у департаменті.

Загалом на придбання нових тролейбусів нинішнього року місцеві депутати передбачили в бюджеті 44 мільйони гривень. Сьогодні в місті працюють 17 маршрутів, які щодоби обслуговують 92 тролейбуси.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Маленькі пацієнти зможуть дихати

Два апарати штучної вентиляції легень отримала Житомирська обласна дитяча лікарня. Сталося це після того, як облрада внесла зміни до бюджету, виділивши кошти на їх придбання. Сучасне обладнання, яке коштувало понад мільйон гривень, допоможе рятувати життя новонародженим. Голова облради Віталій Француз зазначив, що фінансування з обласного бюджету таких закладів, як обласні дитяча та клінічна лікарні, перинатальний центр, вкрай важливе, адже вони обслуговують жителів усієї області, а жодний район не може придбати такого дорогого обладнання. Як повідомив голова ОДА Сергій Машковський, загалом з обласного бюджету на потреби обласної дитячої лікарні цього року заплановано спрямувати 42 мільйони гривень.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

Житомир.

Тринадцятий номер виявився щасливим

У Чернівцях відбувся конкурс, на якому визначили володарку титулу «Міс Західна Україна-2015». На корону претендувало 27 красунь. 3-поміж них і 25-річна Катерина Лактіонова з Рівного, якій дістався 13-й номер. Зрештою ця цифра стала щасливою для рівнянки, яка й перемогла у конкурсі.

Про це повідомив наш постійний читач із Рівного Євген ЦИМБАЛЮК.

На знімку: Катерина Лактіонова приміряє корону переможниці.

Фото з Інтернету.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Бездоріжжя через безгрошів'я

Дорога Запоріжжя—Маріуполь фактично вийшла з ладу, перебуває у жахливому стані, бо вже й рейсові автобуси шукають об'їзні шляхи. Тобто роблять чималий гак іншими, доглянутішими дорогами. Хоча й до них є запитання, однак магістралі Харків—Сімферополь, Одеса—Новоазовськ, Кам'янка-Дніпровська—Бердянськ хоч якось ремонтують. Бо ж і курортна зона, і кортежі начальства. А на трасу Запоріжжя—Маріуполь щонайменше з 2008 року не виділяли ані копійки. Ото хіба на горезвісні ямкові ремонти. Результат такий: нині дорога з огляду на війну набула стратегічного значення, але являє собою жахливе видовище. «Та у нас, де снаряди падають, кращі дороги», — зізнаються переселенці з Донеччини.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запорізька область.

Катер назвали на честь тих, хто його відновив

На причалі Практичної гавані в Одесі відбулася урочиста церемонія присвоєння артилерійському катеру АК-01 бригади надводних кораблів ВМС ЗС України нової назви «Рівне».

Саме завдяки участі рівненської громади, а особливо міської організації Спілки ветеранів Афганістану, їх активній шефській співпраці з військовими моряками судно вдалося відновити та відремонтувати, обладнати електрогенератором та сучасною навігаційною системою, загалом привести до стану готовності виконувати завдання за призначенням.

Про це повідомив наш постійний читач з Рівного Олександр ДЖИГИРЕЙ.

ЦИФРА

536 працівників, *які не були оформлені роботодавцями, зафіксовано з початку року співробітниками фіскальної служби на Хмельниччині. Ще майже дві з половиною сотні осіб після перевірок було зареєстровано як суб'єкти підприємницької діяльності. Загалом підприємці донарахували понад 1,7 мільйона гривень податків.*

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Підполковник хотів працювати у «ДНР»

Військовою прокуратурою Сумського гарнізону завершено досудове слідство у кримінальному провадженні щодо підполковника СБУ, який допомагав терористам. Слідством встановлено: протягом 2014—2015 років він декілька разів їздив на підконтрольну бойовикам територію, а також у Крим і Ростов-на-Дону (РФ), де налагоджував контакти з керівництвом терористичної організації «ДНР» і співробітниками ФСБ, щоб працевлаштуватися у «міністерстві державної безпеки «ДНР».

Іван ЗАГУРСЬКИЙ.

Сумська область.

Велосипедисти складуть гідну конкуренцію маршруткам

Під час першого велофоруму у Тернополі члени громадської організації «Вело-Тернопіль» презентували концепцію розвитку велоінфраструктури «Місто, дружнє до велосипедистів». Зокрема, в обласному центрі передбачено прокласти 100 кілометрів велодоріжок, обладнати 500 велопарковок, налагодити прокат велосипедів. Протягом найближчих трьох років навколо Тернопільського ставу з'явиться «Зелений веломаршрут», доріжки для велосипедистів облаштують у міських парках, вони також з'єднають три найбільші масиви: Аляску, Дружбу та Східний. Саму концепцію обіцяють затвердити на найближчому засіданні виконкому. Передбачають, що у місті буде щонайменше 100 тисяч велосипедів, тобто на них сяде кожен другий тернополянин. Така кількість складе гідну конкуренцію маршруткам. Окрім того, це оздоровлення довкілля, агітація за здоровий спосіб життя.

Людмила НАКОНЕЧНА.

Тернопіль.

Понад 80 тисяч пляшок «паленої» горілки вилучили в Одесі, інформує наш власкор Кирило ВОРОНКОВ

Особлива увага: прифронтовий регіон

Одесі необхідна впевненість у мирі та стабільність

Одеса та Харків — зони особливої уваги у контексті терористичної/сепаратистської загрози на південному сході нашої країни. Аналітики групи «ІС», промоніторивши ситуацію у цих прифронтових регіонах, сьогодні оцінюють таку загрозу на рівні семи балів за десятибальною шкалою. Напередодні травневих свят градус небезпеки підвищується. При цьому відзначають тенденції, здатні його понизити. Серед яких — низка успішних операцій СБУ з виявлення та нейтралізації терористичних груп у місті. Проте варто враховувати, що до «контрольних» дат (2 і 9 травня) російські спецслужби і проросійські сили у регіоні прогнозовано докладуть значних зусиль для дестабілізації обстановки. У зв'язку із цим експерти звертаються із проханням до місцевої влади 2 травня (на річницю трагічних подій в Одесі) оголосити в місті та області днем жалоби («днем скорботи») і скасувати всі масові заходи в цей день. А в День Перемоги українські спецслужби і правоохоронні органи вживатимуть посилених заходів із гарантування безпеки масових заходів.

За оцінкою експертів, залишається високою ймовірність проникнення у регіон диверсійно-розвідувальних груп з території Придністров'я. Спостерігачі зазначають, що нині Одеська область опинилася на вістрі «інформаційної війни». Зокрема, у регіоні відзначається неефективне використання радіочастотного ресурсу та практично необмежене мовлення іноземних станцій (з території ПМР, Молдови та Румунії). Що стосується останніх, то радіотелевізійний інформаційний продукт, що його одержують у регіоні, у масі випадків суперечить українському законодавству. Так, до пакета мовлення телеканалу «РТР-Молдова» входить заборонений в Україні ТБ-канал «РТР-Планета», те само стосується телеканалу «PRIME». З території ПМР ведеться мовлення на території Одеської області також заборонених в Україні російських телеканалів («Первый канал. Всемирная сеть», «НТВ Мир», «Россия-24», «РТР-Планета»). Ситуація посилюється тим, що, за попередніми оцінками, лише 70% території Одеської області забезпечена «українським» цифровим сигналом. У кількох прикордонних районах жителі населених пунктів взагалі не мають можливості одержувати український ТБ-продукт за допомогою цифрового сигналу і дивляться лише іноземний інформаційний продукт.

За даними групи «ІС», у той же час існує можливість, завдяки ефективному використанню потужностей українського концерну РРТ, не тільки покрити 100% території Одеської області «українським» цифровим сигналом, а й забезпечити мовлення українських каналів на прикордонні райони ПМР, Молдови та Румунії без залучення бюджетних ресурсів. Відповідні пропозиції будуть надані Мінінформполітики України.

В Одесі «інформаційна» проблема стоїть менш гостро. Основна частина місцевих ЗМІ мають проукраїнську спрямованість, об'єктивно висвітлюють події та сприяють нормалізації обстановки у місті та регіоні. Виключення із цього правила — проросійський сайт «Таймер», що продовжує оспівувати діяльність вожака антиукраїнської партії «Родина» І. Маркова, який втік до Москви. Діючи «у форматі» проросійської газети «Вести», антиукраїнський ресурс «Таймер» прямо не порушує українського законодавства, проте становить на регіональному рівні серйозну загрозу інтересам інформаційної безпеки України.

Відзначається неприйняття основною масою населення Одеси та області радикальних дій політичних сил і громадських рухів, незалежно від їхньої ідеологічної платформи. У зв'язку із цим «ІС» рекомендує проукраїнським силам не демонструвати радикально налаштованість і дії у такий складний період, особливо 2 і 9 травня. Одесі гостро необхідна впевненість у мирі та стабільності, тільки продемонструвавши здатність їх забезпечити, можна заслужити цілковиту довіру пересічних громадян.

На передову — в інкасаторському авто

Волинська обласна дирекція АТ «Райффайзен Банк Аваль» передала для потреб волинських благодійників інкасаторський автомобіль Volkswagen LT-35 2006 року виробництва. Нині фінансова установа отримала нові машини, тож вирішили передати броньований транспортний засіб волонтерам, аби він допомагав їм виконувати важливі гуманітарні місії.

— Ми різними способами намагаємося допомогти українським бійцям, які боронять нашу землю в зоні АТО, — розповіла керівник обласної дирекції АТ «Райффайзен Банк Аваль» Лариса Барабаш. — Збирали кошти, закупляли медикаменти та інші препарати, сьогодні ж передаємо автомобіль. Як на мене, краще б він слугував нам за прямим призначенням. Але ситуація в країні не та, і ми вирішили його віддати волонтерам, які виконують гуманітарні поїздки на Донбас.

Окрім автомобіля, фінансисти передали для військовослужбовців багатоцільовий пристрій нічного бачення.

Максим СОЛОНЕНКО.

Волинська область.

На знімку: банкірів і волонтерів об'єднує одне — прагнення швидше здобути мир.

Фото надане благодійним фондом «Волинь-2014».

«Виносити безплатну їжу суворо забороняється!»

Так звана пенсійна реформа скасувала в «ЛНР» усі пенсії, крім виплат за віком. А найближчим часом планується запровадити додатковий перерахунок по робочому стажу та шкідливості виробництва. Перереєстрацію пенсіонерів уже оголошено. На облік поставлять тільки тих, хто зможе довести свою трудову діяльність за останні 15 років. Враховуючи нинішню ситуацію із пропускною системою та те, що архіви на багатьох підприємствах згоріли, зібрати документи буде практично нереально. До того ж «усі довідки з місця роботи має брати безпосередньо сам пенсіонер, який претендує на виплати».

У ще гіршому становищі опинилися місцеві «бюджетники», змушені працювати за буханець хліба і суп. Крім того, що їм значно знизили зарплату, її ще і не виплачують. Наприклад, викладачі ЛНУ ім. Шевченка, захопленого бойовиками, останню зарплату одержали торік у вересні. А нині «міністр освіти, культури та науки» «ЛНР» пообіцяла співробітникам вузу безплатну тарілку супу в день. У їдальні університету про це вже з'явилося оголошення із припискою: виносити безплатну їжу суворо забороняється.

Павло ВОРОНЦОВ.

Луганська область.

Гостям покажуть місто Коцюбинського

За місяць до початку міжнародного фестивалю оповідання «Intermezzo» у місті над Південним Бугом презентували новий туристичний маршрут «Вінниця Коцюбинського». — Це перша повноцінна літературна екскурсія у нашому місті, — розповів кореспонденту «Голосу України» дослідник історії Вінниці Олександр Федоришен. Молодий історик разом з літературознавцем Олександром Вешелені провели екскурсію дорогами, якими ходив Михайло Коцюбинський. Починається подорож від порога нинішнього музею-садиби письменника. Проходить по мосту через Південний Буг, неподалік камінь Коцюбинського, місце на березі, де любив відпочивати майстер слова. Деякий час він навчав дітей графа Грохольського. Маєток знаходився у старій частині міста П'ятничани. Добиратися до неї треба частково через центр. Екскурсоводи показують місцини, що знайшли відображення у творах письменника. По завершенні екскурсії запропонують ознайомитися з ще однією новинкою — «Меню Коцюбинського». В одному з ресторанів готують страви, описані у творах великого Сонцепоклонника. Крім наїдків традиційної подільської кухні, у переліку є також гуцульські, бессарабські, кримські та італійські харчі.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Меморіал загиблим відкрили на кургані

Пам'ятник військовослужбовцям, які загинули в зоні проведення антитерористичної операції, відкрили в Дніпропетровську на Краснопільському цвинтарі. Саме тут поховані близько двохсот тимчасово невстановлених учасників АТО із Дніпропетровської, Чернігівської, Львівської, Івано-Франківської, Полтавської й інших областей.

Реалізував проект його ж автор — скульптор і підприємець Володимир Нижник, який після трагедії під Іловайськом пообіцяв, що створить такий пам'ятник. Майже чотириметровий меморіал, над яким працювали всі його співробітники, виготовлений з житомирського та токівського граніту. Проект був погоджений у виконкомі.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Фото прес-служби ОДА.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...університет «збунтувався» проти міністра освіти

Студенти і викладачі найбільшого в області Херсонського державного університету «збунтувалися» проти Міністерства освіти і науки. У виші вже майже рік, як немає ректора, і на 23 квітня цього року освітянське відомство призначило його вибори. Згідно із законом кандидати подали до міністерства свої документи, на факультетах обрали делегатів на виборчу конференцію. Та днями до ХДУ прийшов наказ міністра освіти Сергія Квіта, яким вибори перенесено аж на 23 червня. Причому таке рішення розпливчасто мотивувалося «соціальною напругою» та «великою кількістю скарг».

У відповідь профспілковий комітет вишу терміново скликав збори трудового колективу. Виступаючи на них, в. о. ректора ХДУ Наталія Тюхтенко зауважила, що рішення міністра порушує права студентів на їх участь у обранні керівника свого навчального закладу. «Делегатами на виборчу конференцію уже обрали 15 п'ятикурсників. Але 30 травня вони завершать навчання та не зможуть віддати свої голоси за бажаного кандидата. У зв'язку з цим я звертаюся до міністра Сергія Квіта з проханням перенести дату виборів на 23 травня». Відкритого листа до МОН з цього ж приводу готує і херсонське студентство. Голова студентського парламенту ХДУ Олена Ткачова **(на знімку)** по-

яснила, що наприкінці червня більшість студентів поїде на практику у дитячі оздоровчі центри. Покинути роботу задля участі у електоральному процесі вони просто не зможуть, бо відповідальні за здоров'я та безпеку дітей, яких їм довірили батьки. Отже, вибори у червні відбудуться без участі представників студентів і можуть бути визнані недійсними.

Трудовий колектив Херсонського державного університету висловлює різке невдоволення тривалим безладдям у виші. Його інтереси в органах влади та судах ніхто ефективно не захищає, тому незабаром може постати питання про саме існування найстарішого університету Таврії. Під час запеклої боротьби з «курортною мафією» за шматочок «золотоносного» узбережжя суд анулював державний акт на землю, виданий університетському спортивно-оздоровчому табору «Буревісник» у селищі Лазурному. Через безгрошів'я припинив роботу студентський профілакторій. Руйнація загрожує зведеній ще до революції будівлі інженерно-педагогічного факультету — на її капітальний ремонт грошей не виділяють. Це тільки найболючіші проблеми, які невідкладно треба вирішувати ректору університету. Питання тільки в тому, коли цей довгоочікуваний ректор стане до керма.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

Фото автора.

Працівники Шепетівського міськвідділу міліції здали кров для поранених бійців, передає наш хмельницький власкор Ірина КОЗАК

У Чернівцях 25 квітня на площі Пресвятої Марії відбудеться X Буковинський туристичний ярмарок. На ньому презентують нові екскурсійні маршрути, покажуть архітектурні і природні перлини краю. Святкову атмосферу створюватимуть виступи фольклорних колективів, *інформує наш власкор Сергій Сулима*

Проект козацького князівства: від Богдана Хмельницького до Кирила Розумовського

Як засвідчують історичні джерела, гетьманські повноваження Богдана Хмельницького не раз порівнювалися із князівськими, а влада гетьмана означувалася не інакше як князівська. Зокрема, хронікер Натан Ганновер так описав в'їзд гетьмана до Києва та прийняття його місцевим людом і духовенством у грудні 1649 року: «Вони благословляли його **на князя** та провідника над ними та їхніми дітьми. І вони казали йому: «**Ти князь Божий** і визволитель»...». ***«Князем Русі» величав Б. Хмельницького єрусалимський патріарх Паїсій, називаючи його*** illustrissimus princeps ***(«ясновельможний князь»). Вищий православний ієрарх прирівнював українського гетьмана до сусідніх князів-господарів Молдавії та Волощини, тобто залежних володарів «малих» держав під протекторатом великої держави.***

Відомо, що члени польського посольства Адама Кисіля стверджували про величання гетьмана «князем Русі і Молдавії», адже Б. Хмельницький намагався добитися зовнішньополітичного визнання через оформлення династичного шлюбу свого старшого сина з донькою правителя Молдавського князівства Василя Лупула Розандою. Але в цьому разі, зважаючи на тогочасні політико-культурні традиції, лише сини Тимоша й Розанди Хмельницьких-Лупулів вважалися б «принцами крові» й могли здійснювати свої владні повноваження щодо тієї чи іншої території.

Сучасники також порівнювали політико-правовий статус гетьманської влади в Україні з повноваженнями курфюрста Бранденбургії, який хоча й був у ленній залежності від польського короля, але при цьому правив «осібно». Протягом кінця 1640-х років серед людей постійно ширилися чутки, що Б. Хмельницький ***«князем київським і руським*** титулується». У «Дискурсі про сьогочасну війну Козацьку або Хлопську», яка була написана невідомим польським шляхтичем протягом 21 травня — 23 вересня 1648 року, відзначалося: *«...Козаки тим небезпечніші і зухваліші будуть, коли виб'ються з підданства Корони Польської і собі Річпосполиту нову Козацьку або* ***Князівство Руське*** *(яке, мабуть, хтось нав'язує)* ***утворять***».

Потрібно відзначити й таку важливу ідеологічну складову політичного правління Б. Хмельницького та його наступників — не раз за певних обставин апелювали до історичної спадщини «великих руських князів» або ж «руських княжат». Не викликає сумніву, що за допомогою такого «пригадування старовини» правителі Українського гетьманату хотіли бачити свою владу більш легітимною в очах не тільки підвладного їм населення, а й іноземних володарів.

У Березневих статтях 1654 року йшлося про те, щоб «Царська Величність пожалувала права, надані з віків від Княжат», тобто не окреслювалося, що ж то були за «княжата» — руські, литовські чи ще якісь? Однак уже після того, коли у Гадяцькому трактаті 1658 року між Чигирином і Варшавою увиразнювалося як політичний елемент «Велике князівство Руське», в документах перемовин між Українським гетьманатом та Московським царством з'являється концепт про «великих князів руських» давньої доби. Зокрема, в так званих Жердівських статтях, які в 1659 році були надіслані гетьманом Юрієм Хмельницьким **(на знімку)** московському князю О. Трубецькому для затвердження царем Олексієм Михайловичем, в окремій, десятій, статті вказувалося, що «непорушні» права «старих» станів «нової» України, які колись надавалися не тільки польськими королями, а й великими князями руськими: «***Права і вольності і надання від Великих Князів Руських*** і Їх милостей, Королів Польских і Панів благочестивих, усякому стану духовному й світському здавна і тепер дані, аби свою вагу мали і ні від кого, як світські, так і духовні непорушні були». Натомість у тексті затверджених Переяславських статей 1659 року такий пункт був відсутній.

Припускаємо, що в уявленнях гетьманів та їхнього оточення про стародавніх правителів Русі поряд із великими руськими князями XI—XII століть (найбільш згадуваним серед козацької верхівки був «святий рівноапостольний великий князь Володимир»), все-таки більшою мірою увиразнювалися «княжата» не такого вже й давнього Київського/Руського князівства, коли воно у вигляді автономного адміністративно-територіального утворення існувало в межах Великого князівства Литовського та було скасовано лише в 1471 році.

У контексті дослідження проектів впровадження князівської влади в Україні важливою проблемою залишається розгляд намагань козацьких інтелектуалів втілити ідею Руського князівства в Гадяцькій угоді 1658 року між Українським гетьманатом та Короною Польською, яка була ратифікована сеймом Речі Посполитої вже 1659 року. Історикам ще потрібно дослідити мотиваційний механізм «винайдення» в середині XVII століття начебто такого не-природного та несподіваного для козацького «плебсу» проекту «Велике князівство Руське» та відповісти на запитання, що це було: намагання використати позитивний досвід автономного перебування у складі Речі Посполитої сусіднього Великого князівства Литовського чи все-таки творці цього ранньомодерного політичного конструкту опиралися на історичну пам'ять про існування давньої княжої Русі або ж традицію великокнязівської влади в Києві протягом XV століття?

Ще під час україно-польського переговорного процесу щодо укладення Гадяцького трактату 1658 року керівник посольства Корони Польської Станіслав Беньовський висловив таку думку під час своєї доповіді в сенаті: ***«Самоуправління Русі як окремого князівства*** *також довго не протримається.* ***Козаки, які нині про це думають****, вимруть, а їхні спадкоємці вже не так гаряче будуть це обстоювати, й поволі все вернеться до колишнього стану»*.

Песимістичні передбачення польського дипломата майже здійснилися б (адже князівські претензії гетьманів І. Виговського та П. Дорошенка так і не набули свого логічного завершення), якби з 1676 року за допомогою турецького султана Мегмеда IV Авджи, по суті, не розпочалася реанімація Гадяцького проекту в його османському варіанті.

Князювання сина Богдана Хмельницького на території Правобережної України відбувалося згідно з положеннями міжнародних договорів між Османською імперією та Річчю Посполитою (Журавненського миру 1676 року та Константинопольських угод 1677—1678 років) і рішень Високого Дивану, протягом 1676—1681 років. Проголошення Ю. Хмельницького у столиці Османської імперії князем України-Русі відбувалося за всіма канонами тогочасної політичної культури. При цьому султан Мегмед IV Авджи пристосовувався до «європейсько-християнських» церемоніальних традицій, про що свідчила участь у звільненні молодшого сина Богдана Хмельницького вищих православних ієрархів — єрусалимського патріарха Досифея II Нотара та константинопольського патріарха Парфенія IV Могилала.

Як засвідчував секретар французького посольства у Стамбулі де ла Круа, саме константинопольський патріарх після отримання на початку 1676 року звістки про зречення П. Дорошенка від гетьманської булави запропонував турецькому урядові призначити новим гетьманом Правобережної України Ю. Хмельницького. Усі свої універсали до українського населення Ю. Хмельницький підписував титулом, який розпочинав з означення «Милостю Божою», що прямо свідчило про легітимацію його світської влади тогочасними церковними ієрархами.

Світська процедура призначення Ю. Хмельницького на князівство в Україні відбувалася за участю великого візира Османської імперії Фазиля Агмеда Кьопрюлю-заде (за іншими даними — Кара-Мустафи-паші Межифонлю) — другої особи в османській політичній ієрархії. Саме за його наказом, як свідчать джерела, молодшого сина Б. Хмельницького було звільнено з ув'язнення (де ла Круа: «...Перший міністр наказав негайно звільнити того й *поновити його панування у своєму князівстві*»). Великим візиром Фазилем Агмедом Кьопрюлю-заде було вручено Ю. Хмельницькому владні інсигнії від імені султана Мегмеда IV Авджи: булава, бунчук, корогви, бубон, а також письмовий привілей на право володіння правобережною частиною України. Можна говорити про схожість процедури становлення османами на господарство в Молдавії та Валахії місцевих правителів, а також князя в Трансільванському князівстві.

Слід відзначити, що один із важливих владних атрибутів Хмельницького — печать/печатка — значно відрізнявся від клейнодів попередніх гетьманів. На ній зображувалася постать кінного вершника з булавою в піднесеній руці; над кінською головою, оздобленою пір'ям, було яблуко з мечем, а біля вершника стояв козак з мушкетом і напис навколо: ***«Печать князівства Малоруського»***. Згідно з повідомленнями польського резидента в Стамбулі С. Процького, на цій печатці був такий напис: ***«Юрій Хмельницький Князь удільний Руський»***. Очевидно, що розробники печаті Ю. Хмельницького, розміщуючи на ній вершника з булавою (замість меча чи списа), опиралися не так на «пригадування» давньоруської старовини, як на більш сучасну для них «литовську» та «русько-князівську» сфрагістичну традицію, до якої сміливо впроваджували козацьку «новизну». Як відомо, князівська печать Хмельницького якимсь чином у 1682 році потрапила до військової канцелярії Івана Самойловича.

Дивним чином ідея утвердження Українського князівства відродилася на початку 1690-х років, коли з Батурина на Запорозьку Січ втікає опозиційно налаштований до політики гетьмана Лівобережної України Івана Мазепи писар Петро Іваненко (Петрик). Частина запорожців, які не погоджувалися з діями центрального гетьманського уряду, за підтримки Селім-Гірея I обирають його за свого гетьмана. 26 травня 1692 року він підписав із Кримським ханством двосторонній військово-політичний договір, який мав назву «Статті Вічного миру із ясновельможним ханом і з усією державою Кримською удільного Київського та Чернігівського князівства і всього Війська Запорозького Городового і народу Малоросійського».

Власне, згадка у назві цього договору про «Київське та Чернігівське князівство» переконливо засвідчувала не лише про «пригадування старовини» колишнім козацьким канцеляристом Петриком, а й його політичні претензії на великокнязівську спадщину давньої Русі, а отже, «удільне» (тобто самостійне) управління всім Військом Запорозьким разом із «народом малоросійським». Ця ідея була записана не лише в назві, а й у першій статті договору. До речі, в історії вітчизняної політичної думки означення «удільне князівство» вперше вживалося в тексті міжнародної угоди.

У шостому пункті договору 1692 року так і писалося: «Війську Запорозькому і всьому народу Малоросійського Князівства удільного Київського та Чернігівського». До того ж підконтрольна владна територія цього «уявлюваного» Українського князівства мала поширюватися не лише на землі Київщини та Чернігівщини, а й на «обидві сторони» Дніпра, тобто на весь обшир Правобережної та Лівобережної України в межах «поки Хмельницький завоював з ордами від ляхів». Очевидно, найбільш вражаючим для сучасників був дев'ятий пункт угоди, де нарешті відверто (чого не дозволяли собі всі попередні гетьмани у стосунках з іноземними володарями) було проголошено прагнення стати незалежною державою: *«****Малоросійському князівству*** *і усьому Війську Запорозькому, коли дасть Господь Бог вільну державу, щоб було вільно учинити собі природнє право і порядок, який полюбиться»*.

Історики вже не раз звертали увагу на той факт, що під час повстання гетьмана І. Мазепи у 1708—1709 роках проект впровадження князівської форми управління набув нового звучання. Власне, більшість із них цитували відоме висловлювання московського царя Петра I про бажання українського гетьмана стати «великим князем» і в такий спосіб відірвати Україну від Московського царства: *«...Учинить Княжество особое под властию его [Мазепы], в котором ему быть Великим Князем...»*.

У контексті політичних планів Мазепи утворити «особое», тобто «удільне», князівство необхідно звернути увагу на той факт, що ще за кілька років до укладення україно-шведського договору, у 1707 році, австрійський імператор Йосиф II за сприянням московського двору надав українському гетьману титул «князя Священної Римської імперії німецької нації». Відомий також тогочасний лист І. Мазепи до імператора Австрійської імперії, підписаний як «Війська Запорозького князь і вождь». Цікаво, що в цьому разі можна простежити схожість із титулуванням Ю. Хмельницького протягом 1676—1681 років як «князя і вождя» Війська Запорозького.

Прагнення до утвердження князівства в Україні на початку XVIII століття можна також пов'язати з планами І. Мазепи та генеральної старшини відновити положення Гадяцької угоди 1658 року з Короною Польською про утворення в межах Речі Посполитої національного князівства на зразок Великого князівства Литовського.

Бачити свою владу спадковою, а отже, монархічно-князівською, хотів не тільки Богдан Хмельницький, який ще за життя передав свою булаву молодшому сину Юрію, а й його наступники — Іван Виговський, Петро Дорошенко, Дем'ян Ігнатович (Многогрішний), Іван Самойлович, Іван Мазепа та Кирило Розумовський. Власне, претензії на династичну «монархічну» гетьманську булаву і стали тією остаточною краплею, яка переповнила чашу терпіння російської імператриці Катерини II, та змусили її скасувати автономне гетьманське правління на Лівобережній Україні у 1764 році. Цікаво, що у так званій Глухівській петиції, де козацька старшина заявляла про свої права на політичну самостійність у межах Російської імперії, в пункті про вимогу спадкового обрання після смерті К. Розумовського на гетьманський уряд України його сина, згадувався давній прецедент 1657 року з наслідуванням молодшим сином Юрієм Хмельницьким булави від свого батька Богдана.

Як бачимо, що навіть через такий великий історичний проміжок часу у 106 років політична еліта України-Гетьманщини не тільки добре пам'ятала про запровадження (хай і короткочасне) монархічної форми політичної системи країни, а й намагалася її запровадити у практику політичного життя та одну з головних ознак своєї окремішності у взаємовідносинах з центральною імперською владою протягом другої половини XVIII століття.

Отже, князівський політичний проект проіснував понад століття, з кінця 1640-х до 1760-х років, та був частково втілений за гетьманування Богдана Хмельницького (1648—1657), його сина Юрія Хмельницького (1676—1681), а також правління гетьманів Івана Виговського (1657—1659) та Івана Мазепи (1707—1709). Цікаво, що ідею побудови власного князівства в Україні намагалися відродити козацькі інтелектуали під час повстання Петра Іваненка (Петрика) у 1692 році та гетьманування Кирила Розумовського впродовж 1754—1764 років.

Тарас ЧУХЛІБ,
доктор історичних наук.

Терміни реєстрації на екстернат для випускників із зони АТО продовжено до кінця навчального року

***Цього тижня стартує вступна кампанія. Як до неї готуються в зоні АТО? Про це ми запитали директора обласного департаменту освіти і науки кандидата педагогічних наук Ірину ЦИМБАЛ** (на знімку).*

— Для проведення зовнішнього незалежного оцінювання підготовлено 23 пункти тестування і 915 педагогів Луганщини, — розповідає вона. — Реєстрацію на ЗНО для наших дітей було продовжено до 20 квітня. Особливої уваги потребує організація екстернату для дітей, які перебувають на окупованій території, але бажають одержати український документ про освіту. Термін подачі заяв на екстернат за рішенням МОН України продовжено до кінця навчального року. Це позитивно сприйняли і батьки, і учні. На початку квітня таких учнів було 365. Їх могло бути більше, якби не складнощі з перетином блокпостів, з улаштуванням на тимчасове проживання дітей на період проходження ними державної підсумкової атестації і ЗНО. Нині ми знайшли можливість тимчасово надавати їм місця в інтернатних закладах, у тому числі й у Сєвєродонецькій обласній школі-інтернаті.

— Яких змін очікуєте за підсумками минулого засідання парламентського Комітету з питань науки і освіти, яке відбулося в Сєвєродонецьку, де ви виступили з конкретними пропозиціями?

— Насамперед корекції освітньої субвенції для Луганщини у зв'язку зі збільшенням кількості учнів за рахунок тимчасово переміщених осіб. І, звичайно, відновлення зруйнованих навчальних закладів, їх матеріальної бази, поповнення парку шкільних автобусів — бракує 38 одиниць. Є гостра потреба в комп'ютерній техніці й програмному забезпеченні для організації дистанційного навчання в переміщених на підконтрольну українській владі територію вищих навчальних закладах. Головне — щоб і в умовах воєнного часу кожен учень міг здобути якісну освіту і кожній дитині було приділено увагу.

— Яка нині база у вашому розпорядженні?

— Попереднього навчального року в Луганській області працювало 678 шкіл (з понад 167 тисячами учнів), 23 школи-інтернати (4,7 тисячі), 548 дошкільних освітніх закладів (понад 60 тисяч вихованців), 109 позашкільних (42 тисячі), 67 професійно-технічних закладів (24 тисячі) і 34 вищі (87 тисяч студентів). Що сьогодні? Цифри змінилися, і ми можемо говорити про 315 шкіл (понад 58 тисяч учнів), 10 шкіл-інтернатів (1154 дитини), 231 дитячий садок (16105 дітей), 24 позашкільні заклади (14600 дітей), 28 ПТУ (понад 6 тисяч), 24 вищі навчальні заклади (25 тисяч), які працюють на нашій території. У зв'язку з вимушеною міграцією людей з тимчасово окупованих територій значно збільшилася кількість дітей, які потребують особливої уваги.

Півтора десятка закладів системи освіти, переміщених на підконтрольну українській владі територію, працюють у пристосованих приміщеннях. Будівлі 26 закладів освіти пошкоджені, мають різний ступінь руйнувань. Нині навчання тут організовано в дистанційній формі.

— Ви сказали про особливу увагу до дітей. У чому вона проявляється?

— У щоденній допомозі тим, хто опинився у скрутному становищі, і в іншій роботі. З червня минулого року департамент освіти і науки Луганської ОДА організував вивезення 465 дітей-сиріт, з жовтня — 397 дітей, які мають батьків, для навчання на безпечній території в Одеській, Київській, Вінницькій областях. Під час Різдвяних свят 357 дітей із зони АТО за підтримки педагогів західних областей України провели незабутні канікули, зокрема, на Львівщині, Тернопільщині, Рівненщині, Волині, на Закарпатті й Прикарпатті. У березні нинішнього року 120 дітей за запрошенням посольств Словаччини та Румунії побували в цих країнах. На час Великодніх свят 235 дітей Луганщини народний депутат України Андрій Лопушанський запросив у Львівську область.

Увесь комплекс проблем з улаштуванням дітей вимушених переселенців до загальноосвітніх закладів було розв'язано вчасно. Для задоволення потреб дітей переселенців у дошкільній освіті місцевими органами влади додатково відкрито 41 групу в дитячих садках і групи короткочасного перебування на базі шкіл. Вони прийняли майже 950 малят.

Семен ПЕРЦОВСЬКИЙ,
заслужений журналіст України.

Сєвєродонецьк
Луганської області.

ДЕНЬ

№ 72 (6076) СЕРЕДА, 22 КВІТНЯ 2015

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, без істотних опадів, лише на півдні й сході вдень подекуди невеликий дощ. Вітер північно–західний і західний, 5—10 м/с. Вночі заморозки від 0 до 5 градусів, на узбережжі морів — 1—4 тепла. Вдень — 4—9 вище нуля, на Закарпатті та півдні до 11 градусів зі знаком плюс.

ЦЬОГО ДНЯ, 22 КВІТНЯ

1920. Рада праці і оборони затвердила проект декрету РНК УСРР про мілітаризацію вугільної промисловості Донбасу (робітники і службовці вугільної промисловості прирівнювалися до бійців Червоної Армії). **1922.** Командувач Харківського військового округу видав наказ про участь військових частин у посівній кампанії. **1960.** Пішов з життя Юліан Налисник — український військовий, дипломат, правник та громадський діяч українського руху. **1961.** У Херсоні на воду спущено турбохід «Юрій Гагарін». **1991.** Народився Владислав Зубенко — учасник Євромайдану, Герой Небесної Сотні, Герой України (2014, посмертно).

СПОРТ

«Хімік» — у фіналі!

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. Плей-оф. Півфінал. **«Київ» — «Хімік» (Южне). 62:99 (14:26, 11:32, 15:16, 22:25).** Рахунок у серії — 0:3. Отже, «Хімік» став першим фіналістом і щонайменше забезпечив собі срібні медалі.

Прагнеш реваншу — їдь до Києва

Бокс. Кличко-старший підтримує ідею проведення матчу-реваншу між його братом Володимиром і росіянином Олександром Повєткіним.

«Чесно кажучи, бій проти Повєткіна був би цікавий. Минула зустріч була в Москві, але матч-реванш, про який так довго говорить Повєткін, має відбутися в Києві», — каже міський голова столиці України.

Поки що нічого втішного

Хокей. Краків (Польща). Дивізіон І. Група А. 19 квітня. Україна — Казахстан. 2:5 (0:2, 0:1, 2:2). Угорщина — Японія. 4:2 (1:1, 1:1, 2:0). Польща — Італія. 1:2 (0:1, 1:1, 0:0). 20 квітня. Казахстан — Угорщина. 5:0 (1:0, 3:0, 1:0). Італія — Україна. 2:1 ОТ (0:0, 1:1, 0:0, 1:0). Японія — Польща. 0:2 (0:0, 0:0, 0:2).

Казахстан — 6 очок, Італія — 5, Польща — 3, Угорщина — 3, Україна — 1, Японія — 0.

Сьогодні на турнірі — вихідний. Завтра зустрічаються Казахстан — Японія, Італія — Угорщина, Польща — Україна.

Перегони змінили адресу

Велоспорт (шосе). Команди велогонщиків з восьми країн візьмуть участь у міжнародних змаганнях, котрі 5—7 червня прийматиме Вінниччина.

— Міжнародні змагання велосипедистів наша область прийматиме вперше, — повідомив голова оргкомітету з їх проведення, заступник голови Вінницької ОДА Ігор Івасюк. — Раніше вони відбувалися в Донецьку і Києві. Але ситуація на сході держави така, що вирішили ці старти доручити провести нашому регіону.

Срібний призер Олімпіади у Сіднеї з велоспорту, а нині начальник управління у справах молоді та спорту Вінницької ОДА Сергій Чернявський уточнив, що міжнародні змагання увійдуть до програми відкритого чемпіонату України. Заявки на участь у них подали 18 команд. 5 червня стартують кільцеві перегони-критеріум (з проміжними фінішами). 6 червня — групові перегони (141 кілометр, друга категорія UCI «Гран-прі Вінниці»). 7 червня — групові старти на 150 км (друга категорія UCI «Гран-прі ІСД»).

За словами Сергія Чернявського, під час турніру силами поміряються також любителі велоспорту, зокрема, змагатимуться діти, ветерани, а також журналісти, які висвітлюватимуть перебіг змагань.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Відрядження, до яких неможливо звикнути

***Бійці зведеного загону прикарпатських правоохоронців «Івано-Франківськ» удев'яте вирушили на схід країни. І хоча ротації відбуваються майже щомісяця, до таких щемних проводів неможливо звикнути, особливо рідним* (на знімку).**

За період бойових заворушень на Донбасі через горнило війни пройшло вже майже 700 місцевих міліціонерів, які щоразу підтверджували свій професіоналізм, отримували схвальні відгуки та подяки за добросовісну службу. Що так буде й цього разу, не сумнівається заступник начальника УМВС України в області полковник міліції Руслан Воробйов, даючи напутні настанови колегам. Багато бійців не вперше їдуть у східний регіон, тому добре усвідомлюють відповідальність покладених на них обов'язків і налаштовують на службу в незвичних умовах новачків, серед яких цього разу дві дівчини. За словами командира загону полковника міліції Олега Євченка, 95 бійців особового складу повністю забезпечені формою, боєприпасами та їжею. Усі пройшли курси спеціальної підготовки на полігоні та готові служити на блокпостах і охороняти особливо важливі об'єкти поблизу Маріуполя.

Окрім рідних, друзів та колег, провести правоохоронців прийшли й вихованці підшефної Угорницької школи-інтернату. Їхні сувеніри, подаровані від щирих дитячих сердець, повсякчас нагадуватимуть бійцям про рідну прикарпатську землю. За традицією священики благословили відряджених та подарували кожному з них молитовник.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.

Фото надане пресслужбою УМВС області.

Співець славетної героїки

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

Святом високого пошанівку українського художника зі світовим іменем стало спецпогашення у Чернівцях художнього поштового конверта з оригінальною маркою «Микола Івасюк. 1865—1937».

Директор Чернівецької дирекції УДППЗ «Укрпошта», заслужений працівник сфери послуг України Ярослав Цюпак розповів про життєвий і творчий шлях митця, зазначив, що він був першим виконавцем українських марок. Адже 1919 року йому як художнику з високим міжнародним авторитетом уряд Директорії УНР доручив створити ескізи до поштових марок Української Народної Республіки.

Голова обласного осередку філателістів, заслужений філателіст України Руслан Грабштейн продемонстрував учасникам дійства вісім з чотирнадцяти оригінальних і надзвичайно рідкісних марок, виконаних Миколою Івасюком, які ще називають «віденською серією». Вони незабаром стануть експонатами створюваного Музею історії пошти Буковини.

На віденських марках відтворено історію України. На марках вартістю 2 гривні зображено українку з прапором, 3 — українську хату, 10 — портрет-гравюру Богдана Хмельницького на фоні українського орнаменту. На поштовому знаку вартістю 30 гривень зображено гетьмана Петра Полуботка, 50 гривень — козака з бандурою, а поряд з ним спис, на іншій марці — козацьку чайка з веслярами і корогвою на борту **(на знімку в центрі)**, а ще на одній відтворено вітряк — сільський млин, яких ще багато збереглося на Буковині.

Сьогодні колекція поштових знаків Чернівецької пошти одна з найбагатших в Україні.

На конверті «Укрпошти», присвяченому 150-річчю від дня народження художника, зображено полотно М. Івасюка «В'їзд Богдана Хмельницького до Києва», портрет митця, на марці — дві марки «віденської серії» **(на знімку внизу)**.

Гордістю Київського музею образотворчого мистецтва є монументальна, широко планова картина «В'їзд Богдана Хмельницького до Києва». Гетьмана на білому коні зустрічають найповажніші городяни, високопоставлене священство. Автор цього знаменитого полотна побачив світ 16 квітня 1865 року в родині тесляра Івана Івасюка у містечку Заставні на вулиці Зеленій.

Нині вона носить ім'я митця, на ній з нагоди 125-річчя від дня його народження було встановлено меморіальну дошку: «В цьому будинку народився і жив український художник Івасюк Микола Іванович. 1865—1937».

Двома меморіальними дошками вшанували його пам'ять і Чернівці.

Заслугою художника Івасюка є заснування першої художньої школи у Чернівцях, де навчалися українці, поляки, німці, євреї, звідки на мистецькі дороги вийшли такі відомі майстри, як Р. Ліпецький, П. Видинівський, А. Кохановська, Г. Герасимович, К. Дзержик.

Тема буковинознавства посідала особливе місце у творчості художника. Йому належать такі роботи, як «Битва під Хотином», «Буковинець», «Гуцулка під деревом», портрет Юрія Федьковича. Він також залишив по собі творчий слід як оформлювач «Кобзаря» Тараса Шевченка, поеми Івана Франка «Лис Микита».

Життя кидало Миколу Івасюка по різних містах. У 1915 році він переїздить на Східну Україну, згодом потрапляє у Ростов-на-Дону, у 1921-му опиняється у Празі, потім у Відні, 1926 року на запрошення уряду Української РСР з сім'єю переїздить до Києва. У липні 1937-го Миколу Івасюка безпідставно заарештували органи НКВС. Його розстріляли у Биківні, за іншими даними — у Жовтневому палаці. Похований у Биківні. Посмертно у 1980 році художника реабілітовано «за відсутністю складу злочину».

Велич духу і таланту вписала прізвище Миколи Івасюка до золотих імен Буковини і України.

Юхим ГУСАР,
лауреат літературно-мистецької премії імені Сидора Воробкевича.

Фото надані автором.

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ, Світлана ЧОРНА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО**, Анатолій **ГОРЛОВ**, Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА**, Іван **ІЛЛЯШ**, Світлана **ПИСАРЕНКО**, Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2015 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 18 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 14 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 45 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 80000.

Друк: ТОВ «Поліпринт», 04074 м. Київ, вул. Лугова, 1а, тел. (044) 464-17-89, факс (044) 464-17-91
poliprint@ukr.net

Зам. 4864

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — телефакс — 503-68-72;
відділ реклами — 234-72-54; 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

Сайт — www.golos.com.ua
Інформаційний портал – www.golosukraine.com

